

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

du

van

MARDI 7 JUIN 2011

DINSDAG 7 JUNI 2011

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.18 heures et présidée par M. Georges Gilkinet.

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur en voorgezeten door de heer Georges Gilkinet.

01 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Carina Van Cauter aan de minister van Justitie over "de voorzitters van de arbeidsrechtbanken die aan de alarmbel trekken" (nr. 4757)

- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de aanhoudende problemen bij de arbeidsrechtbanken, met name als gevolg van de overheveling van de dossiers inzake collectieve schuldenregeling" (nr. 5130)

01 Questions jointes de

- Mme Carina Van Cauter au ministre de la Justice sur "les présidents des tribunaux du travail qui tirent la sonnette d'alarme" (n° 4757)

- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "les problèmes persistants au niveau des tribunaux du travail, notamment à la suite du transfert des dossiers de règlement collectif de dettes" (n° 5130)

01.01 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de overheveling van de dossiers inzake collectieve schuldenregeling, lijkt mij op zich een goede zaak en ik denk dat de dossiers daar ook op hun plaats zijn.

We beseffen allemaal dat de afhandeling van de procedures collectieve schuldenregeling en de toename van het aantal aanvragen en procedures enorm arbeidsintensief is. We stellen vast dat het aantal gerechtsbrieven, uiteraard ten gevolge van de toename van het aantal dossiers, voor de werklust van de arbeidsrechtbanken en de griffies een enorme stijging betekent. In Gent, bijvoorbeeld, zou het aantal gerechtsbrieven van 4 000 in 2007 gestegen zijn naar 54 000 in 2010. Al die brieven moeten opgesteld worden, geplooid, geplakt, in een enveloppe gestoken worden, en verzonden met de post. Het is schrijnend te moeten vaststellen, als we de beelden op televisie zien, dat gekwalificeerd griffiepersoneel zich daarmee moet bezighouden, en ik zeg dit met alle respect voor de bodes en voor het personeel dat administratieve taken uitoefent. Uiteindelijk moeten bijna de magistraten de brieven plooien. Volgens mij kan dat niet, vandaar ook de noodkreet van de arbeidsrechtbanken.

Ik denk dat u een goed initiatief genomen hebt inzake de informatisering. Tijdens de commissievergadering van 12 januari 2011 hebt u gezegd dat het volledig elektronisch dossier en de elektronische procesvoering inzake collectieve schuldenregeling tegen eind 2011 van toepassing moeten kunnen zijn. Daarbij zou een pilootproject gestart worden.

Mijnheer de minister, mijn vraag gaat over beide aspecten.

Ten eerste, hoe zit het met dat pilootproject of met die pilootprojecten? Zijn die reeds opgestart? Het gaat dan over de elektronische procesvoering en het elektronisch dossier.

Ten tweede, kan er inmiddels iets gedaan worden aan de wijze waarop vandaag een aantal materiële taken moet worden uitgeoefend door personeel dat overgekwalificeerd is, waardoor dat personeel niet ingezet wordt op de plaatsen waar het nuttig bezig zou kunnen zijn en nodig is?

01.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, je vous ai interrogé voici quelques semaines sur la situation difficile vécue au sein du tribunal du travail de Namur. Comme l'a expliqué Mme Van Cauter, il semble qu'il ne soit pas le seul à être débordé de travail et à ne pas disposer des ressources nécessaires pour gérer l'ensemble des dossiers qui lui incombent.

Tout le monde sait que le transfert du contentieux du règlement collectif de dettes vers les tribunaux du travail explique ces difficultés en termes humains et techniques. Plusieurs mouvements de mauvaise humeur sont en cours: des manifestations sont organisées, dont une aura lieu demain à Namur.

Pourtant, des moyens avaient été promis lors du transfert du règlement collectif de dettes. Il n'en a rien été et aujourd'hui, on constate un *burn-out* dans beaucoup de ces tribunaux. C'est un cercle vicieux car l'absentéisme fait que la charge de travail, déjà trop élevée, est encore plus lourde pour les travailleurs présents. Il faudrait agir à ce niveau-là.

On m'a dit que des programmes informatiques ont été mis au point dans certains ressorts, notamment à Liège et Hasselt. Il y aurait une résistance du SPF Justice pour exporter ces programmes vers l'ensemble des tribunaux du travail et on voudrait imposer une solution techniquement moins au point.

Quoi qu'il en soit, si on décide d'informatiser, il y aura une charge de travail ponctuelle pour l'encodage des dossiers, qui nécessitera l'apport de forces de travail supplémentaires.

Monsieur le ministre, confirmez-vous la situation problématique vécue par les tribunaux du travail depuis le transfert de la gestion des dossiers de règlement collectif de dettes? Quelles sont les conséquences de ces problèmes en termes de délai et de qualité de traitement des dossiers? Dans quelle proportion le volume de travail a-t-il augmenté depuis ce transfert? Parallèlement, comment a évolué l'absentéisme des travailleurs dans ces tribunaux? Combien de fonctionnaires supplémentaires ont-ils pu y être engagés?

Pour ce qui concerne la possibilité de recourir à des programmes de gestion de dossiers élaborés sur le terrain, qu'est-ce qui explique que les choses bloquent? Le SPF Justice est-il prêt à tenter l'expérience d'utilisation à plus grande échelle des programmes mis au point dans certains ressorts?

Pour ce qui concerne l'apport ponctuel de personnel supplémentaire afin de combler les retards passés, quelles sont les solutions envisagées, le cas échéant en collaboration avec les juges sociaux?

Pour ce qui concerne le cas particulier du tribunal du travail de Namur, nous avons évoqué, il y a 15 jours, plusieurs mesures ponctuelles pour l'engagement de nouveaux collaborateurs et la désignation d'un nouveau greffier. Les choses ont-elles évolué depuis lors?

01.03 Minister **Stefaan De Clerck**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de problematiek zoals door beide collega's aangehaald is natuurlijk breder. Het is iets wat al een hele tijd voor problemen zorgt en wij proberen mee te evolueren zonder de bevoegdheid ter discussie te stellen. De collectieve schuldenregeling is immers aan de arbeidsgerechten overgedragen. Wij proberen dat nu mee aan te pakken. Mochten wij het globale landschap, de hervormingen en de flexibiliteit kunnen aanpakken en de pakketten personeel in grotere eenheden kunnen samenbrengen en flexibel meegaan, dan zou alles misschien beter te managen zijn. Nu zitten wij nog in het oude landschap met onder andere beperkte personeelsequipes. Hierdoor is het soms moeilijker om alles strikt op te volgen.

Ik geef u een aantal elementen van antwoord. Ten eerste, wat ICT betreft, heb ik mij geëngageerd om de collectieve schuldenregeling als prioriteit te beschouwen in het Cheopsproject. In 2011 moet dit dus gerealiseerd zijn. Ik heb dat in de overzichten meegegeven als een van de prioriteiten. Ik heb ook verwezen naar een aantal toegangspunten voor advocaten, naar de schuldenregeling en naar de videoconferencing voor de hoven van beroep. Dat zijn een aantal punten die dit jaar af moeten zijn. Dat is ook aanvaard – ik heb daarvoor een bijzondere commissie samengesteld – door de rechterlijke orde en de FOD Justitie. Ik heb dat destijds bij het overzicht ook zo meegedeeld. Het is duidelijk dat dit doorgaat. Men is volop bezig met het opzetten van dit project om in het najaar te komen tot uitvoering. In het najaar moet dat dus reëel op het terrein bestaan en in uitvoering zijn.

Wij moeten zo ver en doorgedreven mogelijk informatiseren. Op het vlak van ICT is men daarmee bezig. Ik zeg hier ook in algemene termen dat ik hoop dat wij daarbij de volle medewerking zullen krijgen van de rechters, de griffiers en het personeel van de arbeidsrechtbanken en de griffies. Om dat project te realiseren zal immers niet alleen de ICT, de technologie, er moeten zijn, men zal zich ook moeten mee inschrijven in het geheel. Ik hoop dat dit op een eenvormige manier zal gebeuren en dat men tot dezelfde administratieve documenten zal komen. Er zal ook een zekere reengineering moeten komen. Als men voor nieuwe software zorgt, moet men ook de processen eens goed bekijken. Dat moet natuurlijk samen met de mensen op het

terrein gebeuren. Ik hoop dat wij dit in goede samenwerking en met wederzijdse verantwoordelijkheid zullen kunnen realiseren. ICT is prioritair en in het najaar moet het af zijn. Ik ga ervan uit dat dit zal lukken, hopelijk in volle samenwerking met iedereen, tot zover het eerste punt.

Ten tweede, er dringt zich een aantal technische aanpassingen aan de wet op en dat moet misschien worden gekoppeld aan de reengineering, dit wat betreft de collectieve schuldenregeling. Ik zal de tekst in voorbereiding bezorgen aan het Parlement. Misschien moeten wij daarvan gebruikmaken in het najaar, wie er alsdan ook moge aanwezig zijn om een en ander te regelen op het vlak van Justitie. Dit is dus in volle voorbereiding en moet samenvallen met de informatisering.

Er is natuurlijk ook de wet op het centraal bestand inzake beslagberichten dat hiermee zeer sterk is verbonden. Zeer veel informatisering heeft immers te maken met de beslagberichten. Daarbij zullen in de toekomst alle vermeldingen inzake collectieve schuldenregeling na de beschikking van toelaatbaarheid niet meer door de griffier, maar door de schuldbemiddelaar zelf moeten worden ingebracht. Dat is de problematiek van de beslagberichten en die tekst heb ik al aan het Parlement bezorgd. Wij zouden dat eens moeten bekijken. De tekst werd meegedeeld en kan dus worden ingekeken, mevrouw Van Cauter. Het is een brief aan het Parlement waarmee een en ander kan worden aangepakt. Ik ben bereid om dat mee te volgen en technisch alle mogelijke assistentie te verlenen, maar er moet wetgevend werk worden verricht, tot zover het tweede deel.

Troisièmement, en matière de personnel et pour soutenir le transfert du règlement collectif de dettes vers les juridictions du travail, j'ai déjà pris diverses initiatives par le passé. Il y a eu une augmentation globale des cadres de ces juridictions: neuf greffiers et 36 membres du personnel administratif. Par ailleurs, en accord avec les premiers présidents des cours d'appel et du travail, dix référendaires ont été mis à disposition pour le traitement de ce type de dossiers.

Ces mesures doivent bien entendu être complétées d'une évaluation des besoins en lien avec cette procédure. J'ai déjà pris des initiatives en cette matière afin de soulager la charge administrative des juridictions du travail.

Je me réfère non seulement au travail législatif que nous devons encore réaliser mais aussi au travail déjà accompli. En avril 2010, nous avons déjà simplifié la procédure (avec des recommandés, etc.).

Reeds op 6 april 2010 hebben wij een stukje van de wet vereenvoudigd, om toen reeds te antwoorden op de vele zorgen.

Het betreft dus ICT. Wij hebben globaal reeds wat personeel ter beschikking gesteld. Wij moeten de wetten wijzigen.

Er is nu ook de verdere opvolging van de werklust. Ik heb twee elementen op dat vlak. Op 4 juni 2008 heb ik een eerste protocol inzake werklustmeting in de hoven van beroep gesloten met de rechterlijke orde. Op 25 juni 2010 heb ik een tweede protocol gesloten betreffende de voortzetting van de werklustmeting, alsook de opstart ervan in de arbeidsrechtbanken.

Vous avez parlé des sites-pilotes que j'ai d'ailleurs cités voici environ 15 jours, que ce soit pour le tribunal de première instance ou le tribunal du travail.

Tant au niveau des cours d'appel que des tribunaux du travail, les sites-pilotes tentent d'avancer le plus rapidement possible pour réduire la charge de travail.

De operationalisering van de werklustmeting moet leiden tot het kwantificeren van de personeelsbehoefte, alsook tot de optimalisering van de werkprocessen.

Il sera fait face à la charge de travail des tribunaux du travail grâce à l'ICT, l'informatisation, qui sera installée durant la deuxième partie de l'année. À partir du moment où elle sera installée, nous pourrons suivre toute la charge de travail, car tous les dossiers doivent être introduits. Et partant, nous serons en mesure d'observer les statistiques. C'est ce que nous avons constaté pour la première fois avec les juges de paix. Là où le système est informatisé, le nombre d'affaires par juge de paix est recensé, etc.

Il en ira de même pour les tribunaux du travail. Les chiffres obtenus seront tout à fait exacts quant au

nombre de dossiers à traiter par tribunal. En effet, suivant le protocole établi, la décision arrêtée est d'introduire le support informatique au niveau des tribunaux du travail. Celui-ci soutiendra, pour la première fois, l'analyse de la charge de travail dans ces tribunaux. C'est la position que je répète constamment: je n'ai pas envie de changer les cadres tant que la charge de travail ne le requiert pas. Si les tribunaux du travail ont une charge de travail conséquente, pour laquelle on peut réaliser une analyse correcte, je suis prêt à discuter des cadres sur la base de chiffres officiels, mais sans base objective, je ne modifierai pas les cadres, les bases légales.

Cela dit, en affaires courantes, il n'est pas aisé d'entamer le débat sur le changement des cadres dans l'ensemble des tribunaux.

Een en ander loopt nu stilaan samen.

Je voudrais en terminer avec ce point en ajoutant que pour le tribunal du travail de Namur, la procédure de sélection des deux collaborateurs supplémentaires qui avait été annoncée prendra fin très prochainement et ses résultats seront transmis aux autorités judiciaires locales. Par ailleurs, j'ai effectivement autorisé la délégation d'un membre du personnel aux fonctions de greffier pour la durée de l'absence d'un greffier malade. J'ai appris tout récemment que ce greffier a heureusement pu reprendre ses fonctions.

La délégation sollicitée et accordée est devenue sans objet en raison du retour du greffier mais deux autres collaborateurs seront adjoints. Cette demande a été formulée. Nous continuons à mettre du personnel supplémentaire à la disposition du tribunal du travail de Namur.

Concluderend, wij moeten nog een paar wetgevende stappen doen. Wij moeten de werklasmeting voortzetten. Wij moeten kijken hoe de ICT in het najaar gerealiseerd wordt. Dan zou eindelijk, op een definitieve manier, de werklasmeting die voortgevloeid is uit de problematiek, opgelost zijn.

01.04 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb vier dingen gehoord. Ten eerste, de noodzaak aan de hertekening van het gerechtelijk landschap. Ik denk dat wij ons daar allemaal van bewust zijn. Aanspreekbaarheid, aanrekenbaarheid, verantwoordelijkheid, doorlooptijd. Ik denk dat iedereen achter een responsabilisering staat. Hopelijk zal het aan de binnenkort aantredende nieuwe ploeg zijn om daarvan werk te maken.

Ten tweede, het is in ieder geval goed dat wij wat betreft het elektronische dossier en de elektronische procesvoering een belangrijke stap zetten en dat er op het terrein werk wordt gemaakt van de arbeidsrechtbanken en de collectieve schuldenregelingen waar sprake is van een veelheid van dossiers. Ik noteer dat een aanpassing van de wetgeving noodzakelijk is, onder meer teneinde de beslagberichten te laten aanpassen door de schuldbemiddelaars zelf.

U zegt dat u daarover brieven heeft bezorgd aan het Parlement en dat u bereid bent om ondersteuning te bieden bij de uitwerking ervan. Ik zal hier zeker aandacht voor hebben, mijnheer de minister, en eventueel een beroep doen op u en uw kabinet. Het zou immers al te jammer zijn dat de wetgeving achterwege blijft en de technische voorzieningen niet kunnen worden gebruikt wanneer wij vaststellen dat de techniek klaar is tegen het einde van dit jaar. Dit zou bijzonder jammer zijn. Wij moeten dit dan ook effectief voorkomen.

Over de werklasmeting is al zoveel gezegd. Daarover is al zoveel uitleg gegeven door verschillende actoren die op een of andere manier bevoegd zijn. Ik begrijp dat men een kader pas effectief kan samenstellen of aanpassen op het ogenblik dat men weet wat de welomschreven opdracht zou moeten zijn. Ik heb daar alle begrip voor en ik steun dat ook. Ik betreur echter dat men blijft discussiëren over de verschillende processen die moeten worden gemeten en de tijd die daaraan moet worden besteed.

Wij hebben deze morgen nog overleg gepleegd met de Adviesraad van de magistratuur die ook in het begeleidingscomité zit.

Wij stellen vast dat bijvoorbeeld op het niveau van het hof van beroep men het zelfs niet eens wordt over de manier waarop een bepaald proces, dat door verschillende magistraten wordt gedeeld, moet worden gevoerd. Rechters en raadsheren bij het hof van beroep worden het niet eens over de manier waarop zij de werktijd onder elkaar moeten verdelen of waarop de werktijd moet worden aangerekend. Eens zal er dus iemand een beslissing ter zake moeten nemen, zodat de werktijd effectief kan worden aangerekend en als het ware bijna worden opgelegd. Indien de lagere niveaus niet willen, zal van hogerhand een beslissing

moeten worden genomen en alle pakketten van processen worden vastgelegd die in verschillende hoven en rechtbanken worden doorlopen.

Eventueel kan in voorkomend geval de forfaitaire tijd worden aangerekend en kunnen steekproeven worden gedaan. Er moet echter tenminste eens worden beslist, zodat er een duidelijk zicht is op wie wat moet doen of is verondersteld te doen. Zodoende kan effectief een kader worden gecreëerd dat voldoet aan de werkloosheid waarvoor de betrokken magistraten staan.

Ik weet dat u zal opwerpen dat de regering in lopende zaken is, waarin u gelijk hebt, en dat het dossier al lang aansleept. Wij zouden er moedeloos van worden.

01.05 Minister **Stefaan De Clerck**: Ik deel volledig uw analyse. Er is door de heer Jo Vandeurzen echter een principiële keuze gemaakt, met name dat met de magistraten zelf zal worden samengewerkt, om hun werklastmeting te laten fixeren. In het raam van hun onafhankelijkheid zouden er anders problemen kunnen ontstaan. Het is een heel bewuste keuze geweest.

Ik was zinnens om het dossier in april, mei of juni 2010 naar mij toe te trekken. Toen is echter plotseling een andere politieke situatie ontstaan. Ik heb het daarop in een voortzetting van het protocol omgezet, waarbij ik de magistraten heb gevraagd om het nu zelf te blijven voortdoen, omdat ik zelf minder mogelijkheden zou hebben. Ik heb hun gevraagd het zelf te doen. Ik wou echter minstens al een uitbreiding naar andere rechtbanken en hoven van beroep. Op voornoemde manier is een en ander verlopen.

Ik deel echter uw analyse dat het op een bepaald ogenblik beter zou zijn dat van hogerhand wordt getrancheerd en vooruitgang geboekt.

Het is echter anders gelopen, wat ik u even wou toelichten. Ik ga echter akkoord met uw analyse.

01.06 **Carina Van Cauter** (Open Vld): Indien wij het eens zijn, is het goed.

01.07 Minister **Stefaan De Clerck**: Voor een keer dat wij het eens zijn. Dat mag ook worden gezegd.

01.08 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen!): On profite du fait qu'il y a une présidente intérimaire pour allonger le débat! Cela ne me dérange pas s'il est intéressant.

Monsieur le ministre, pour ma part, j'ai l'impression que c'est un fameux champ de bataille et que cette situation actuellement vécue par les tribunaux du travail risque de laisser des traces. Pour en avoir parlé avec différents interlocuteurs, ceux-ci ne se sentent pas tout à fait compris dans ce qu'ils vivent aujourd'hui.

Certaines circonstances sont liées aux affaires courantes, tant en ce qui concerne les modifications nécessaires de la loi que la désignation de personnel supplémentaire. Néanmoins, le dialogue, notamment relatif à la mise en place des outils informatiques, me semble indispensable. Il y a des incompréhensions entre ce qui est développé sur le terrain et qui fonctionne et ce que le SPF Justice semble vouloir imposer et dont on craint qu'il fonctionne moins bien. Vous n'avez d'ailleurs pas répondu de façon très claire sur ce point. Or, il faut y être attentif, de même qu'il faut être attentif à la charge de travail transitoire actuelle. Il est clairement délicat de nommer des personnes qui seront surnuméraires en rythme de croisière pour les tribunaux du travail. Cependant, une charge de travail ne pouvant pas être absorbée, une aide ponctuelle me semble nécessaire. Pour Namur, je constate que vous avez pu dégager des solutions. J'espère qu'elles permettront de ramener la sérénité et l'efficacité car, actuellement, toute la chaîne judiciaire est victime de la situation, que ce soient les avocats, les travailleurs de la Justice ou les prévenus.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Voorzitter: Kristien Van Vaerenbergh.

Présidente: Kristien Van Vaerenbergh.

02 **Vraag van de heer Theo Francken aan de minister van Justitie over "de voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied" (nr. 4852)**

02 **Question de M. Theo Francken au ministre de la Justice sur "la remise en liberté provisoire en vue de l'éloignement du territoire" (n° 4852)**

02.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de minister, ik ben er weer met mijn vragen over de verwijdering van illegalen of vreemdelingen uit de gevangenissen. Zoals u weet, is dat een heikel punt. Wij hebben de cijfers gezien. Meer dan 38 % van de populatie in onze Belgische gevangenissen heeft de Belgische nationaliteit niet. Zij die de dubbele nationaliteit hebben, worden daar niet bijgeteld. Eigenlijk is het percentage dus nog hoger.

38 % is dus niet-Belg. Nog eens een vierde van hen blijkt niet ingeschreven te zijn in het bevolkingsregister. Dat zijn cijfers die uw kabinet mij heeft bezorgd, op een eerdere vraag. Nochtans kunnen heel wat van die gedetineerden door een eenvoudige beslissing van de staatssecretaris voor Migratie, en mits enkele voorwaarden, uit het land worden gezet, zo blijkt uit de lezing van uw ministeriële rondzendbrieven.

Zo blijkt ook uit het hoofdstuk over verwijdering in de Vreemdelingenwet.

Uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van 11 januari 2011 heb ik begrepen dat dit het geval is voor gedetineerden met gevangenisstraffen van 3 jaar of minder. Bij een gevangenisstraf van meer dan 3 jaar kan een gedetineerde maar vrijkomen na een beslissing van de strafuitvoeringsrechtbank. In de terminologie van de wet: "een beslissing over de voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied".

In opvolging van deze schriftelijke vraag krijg ik graag van u antwoord op volgende vragen.

Ten eerste, uit uw cijfers blijkt dat de afgelopen jaren gemiddeld 250 gedetineerden per jaar door de strafuitvoeringsrechtbanken werden vrijgelaten om teruggestuurd te worden naar het land van herkomst. Hoe staat dit aantal in verhouding tot het totale aantal aangevraagde dossiers? Met andere woorden, hoeveel vreemdelingen – niet-Belgen die langer dan 3 jaar gestraft zijn en die in België in de gevangenis zitten – hebben een aanvraag ingediend om via de strafuitvoeringsrechtbank vervroegd vrijgelaten te worden en om terug te keren naar het land van herkomst?

Wij weten dat er 250 per jaar een toekenning krijgen, maar hoeveel vrijlatingen zijn er aangevraagd?

Ten tweede, wat zijn de belangrijkste gronden om deze voorlopige invrijheidstelling te weigeren? Volgens mij is een belangrijke grond om ze te weigeren het feit dat de dienst Vreemdelingenzaken of een andere administratie het niet ziet zitten.

Ten derde, voor de voorwaardelijke invrijheidstelling geeft de wet de strafuitvoeringsrechtbank de mogelijkheid om naast de algemene voorwaarden bijzondere voorwaarden op te leggen. Is dit ook mogelijk bij een voorlopige invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied? Zo ja, wordt daar door de strafuitvoeringsrechtbanken gebruik van gemaakt?

02.02 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, de problematiek van de vreemdelingen in onze gevangenissen is een problematiek waar ik al verschillende keren uitleg over gegeven heb en standpunten over ingenomen heb. Ik ben ook bezig met die problematiek. Ik zoek op welke manier kan worden omgegaan met combinaties van de verschillende wettelijke bepalingen, bijvoorbeeld de wet op de externe positie van de gedetineerde, de wet op de voorlopige hechtenis, de vreemdelingenwet, enzovoort. Die verschillende wetten moeten op een of andere manier gecombineerd worden. Ik hoef u niet uit te leggen dat er interferentie is tussen die diverse problemen en dat wij dus ook moeten zoeken hoe wij de diverse wetten kunnen combineren. Ik ben daar dan ook concreet mee bezig.

U vroeg naar de toepassing van de huidige wettelijke bepalingen. Ik kan u zeggen dat de door de strafuitvoeringsrechtbank toegekende voorlopige invrijheidstelling, met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering bij vrijheidsstraffen van meer dan 3 jaar, wordt bepaald door artikel 26, § 2, van de wet van 2006. Deze strafuitvoeringsmodaliteit wordt wel of niet toegekend door de strafuitvoeringsrechtbank, en gebeurt op advies van de directeur van de strafinrichting waar de gedetineerde zich bevindt.

Deze modaliteit geldt alleen voor vreemdelingen die zijn veroordeeld en illegaal in ons land verblijven. In tegenstelling tot de beperkte detentie en het elektronisch toezicht wordt de voorlopige invrijheidstelling met het oog op de verwijdering van het grondgebied, de VLV, niet toegekend op schriftelijk verzoek van de veroordeelde maar verleend op ambtshalve advies van de directeur.

Ik heb van de strafuitvoeringsrechtbanken een overzicht gekregen van het aantal door hen toegekende voorlopige invrijheidstellingen. Het College van de procureurs-generaal heeft deze gegevens bevestigd. Voor de strafuitvoeringsrechtbank van Luik is er geen bevestiging.

Een samenvatting van de gegevens kan ik u straks geven.

Het aantal toekenningen is uiteraard minder dan het aantal dossiers dat is ingeleid.

Voor Gent zijn in 2010 78 dossiers ingeleid en zijn er 14 toekenningen geweest. Dat cijfer gaat de laatste tijd relatief naar beneden.

In Antwerpen zijn er in 2010 332 dossiers ingeleid en zijn er 90 beslissingen geweest. In Bergen waren er 66 inleidingen en 9 beslissingen. In Brussel waren er 306 aanvragen en 95 beslissingen. In Luik waren er 122 aanvragen en 33 beslissingen.

Als ik de toekenningen vergelijk met het totaal aantal door strafuitvoeringsrechtbanken genomen beslissingen kom ik tot de vaststelling dat zowel voor 2009 als 2010 het aantal toegekende VLV's slechts 4 % van de beslissingen bedraagt.

Wat zijn de belangrijkste gronden om deze voorlopige invrijheidstelling te weigeren? De VLV wordt door de strafuitvoeringsrechtbank toegekend, rekening houdend met de tegenaanwijzingen die in artikel 47, § 2, van de wet van 2006 zijn bepaald, namelijk: de mogelijkheden voor de veroordeelde om een onderdak te hebben; het risico van het plegen van nieuwe, ernstige feiten; het risico dat de veroordeelde de slachtoffers lastigvalt en de door de veroordeelde geleverde inspanningen om de burgerlijke partijen te vergoeden.

Een bevraging van het College van procureurs-generaal leidt tot een overzicht van de volgende weigeringsgronden in de praktijk. Meestal is er ook een afwezigheid van documenten waaruit blijkt dat de betrokkene een onderdak in het buitenland heeft. Dat moet volgens de wet kunnen worden aangetoond. De afwezigheid van inspanningen van de betrokkene om de burgerlijke partijen te vergoeden is ook een bepaling.

Er zijn ook de problemen bij de DVZ: identificatieproblemen, geen identiteitskaart. Ook kan het thuisland van de betrokkene ondanks identificatie geen document van laissez passer geven. Er moet dus ook een document zijn om in het land zelf binnen te gaan.

Dit kan ook indien eerder een VLV werd toegekend en betrokkene later opnieuw feiten pleegde en dus ons land niet verlaten heeft of naar België is teruggekeerd.

Dat zijn de motieven en het is belangrijk om hiervan een analyse te maken.

Zo kom ik tot uw derde vraag. Bij de normale VI geeft de wet aan de strafuitvoeringsrechtbanken de mogelijkheid om naast de algemene voorwaarden ook nog andere voorwaarden op te leggen. Daar wordt verwezen naar het feit dat de veroordeelde aan wie de strafuitvoeringsrechtbank een VLV heeft toegekend, wordt onderworpen aan de algemene voorwaarden in artikel 55 van de wet. Dat zijn algemene voorwaarden zoals geen feiten plegen en gevolg geven aan oproeping. Het opleggen van geïndividualiseerde bijzondere voorwaarden vereist nagenoeg steeds een opvolging en begeleiding die niet kan gewaarborgd worden indien de betrokkene verwijderd wordt. Uit de aard van de opgelegde strafuitvoeringsmodaliteit van de VLV wordt vaak als bijkomende voorwaarde opgelegd dat de beslissing van de dienst Vreemdelingenzaken dient te worden gerespecteerd.

Dit bevestigt voor mij alleen maar het feit dat wij een andere manier van redeneren moeten ontwikkelen tussen vreemdelingenwet en gevangenis en dat de beoordeling van de dossiers vanuit een andere filosofie zal moeten gebeuren dan vandaag het geval en dat is precies de poging die ik onderneem om daarover tot een andere benadering te komen in de toekomst.

02.03 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw onthutsend antwoord, maar ik had het eerlijk gezegd ook verwacht, want er was mij ter ore gekomen dat ik deze vraag eens moest stellen.

Die 4 % is tekenend en er moeten inderdaad twee dingen gebeuren. Daarom heeft onze fractie de commissievoorzitter gevraagd om het debat zo snel mogelijk naar het Parlement te brengen om te kijken hoe wij die zaken op mekaar kunnen afstemmen, want het gebeurt nu gewoon niet of veel te weinig. Het gaat dan over verschillende zaken.

Er zijn toch twee pistes die ik wil aanreiken, mijnheer de minister, want ik weet dat u er ook bekommerd om bent. Het is natuurlijk heel moeilijk uit te leggen aan de publieke opinie, zeker in Vlaanderen, dat de gevangenen propvol zitten. U hebt nooit zoveel gevangenen gekazerneerd of gedetineerd, ik weet niet hoe ik het moet zeggen. Er hebben nog nooit zoveel mensen in de gevangenis gezeten. U moet er in Tilburg dure cellen voor huren.

Die gevangenen zitten dan vol met een heel aantal illegalen, met mensen die gewoon geen verblijfsrecht hebben hier. Die zitten vol met heel wat vreemdelingen, die een onstabiele verblijfstitel hebben. Dat is natuurlijk heel moeilijk uit te leggen aan de Vlaamse publieke opinie. De logische vraag van eenieder in dit Parlement, alvast ook van mezelf is hoe het in godsnaam komt dat er daaraan niet beter gewerkt wordt.

Ik heb vorige week een bezoek gebracht aan uw collega, staatssecretaris Teeven van Justitie in Nederland en aan minister Leers, de migratieminister in Nederland, om hen te vragen hoe zij dat eigenlijk doen. Ik heb daar geleerd dat in Nederland de gevangenispopulatie aan niet-Nederlanders 45 % is, dus nog hoger dan in België. Ik heb daar geleerd dat men daar ook inziet dat er daaraan iets moet gedaan worden. Dat is daar ook een publiek debat waard. Er wordt daarover ook veel geschreven en nagedacht. De journalisten zijn daarvoor gevoelig.

Zij hebben gezegd twee zaken te zullen doen. Ten eerste, elke minister heeft een opdracht, een bundel. Bij elk internationaal contact moeten de ministers de terugnameovereenkomsten aankaarten. Geeft Nederland ontwikkelingssamenwerking aan Marokko, Congo, Suriname of aan eender welk land, dan zal er altijd worden gesproken over de verplichting tot terugname van illegale of niet-illegale gedetineerde onderdanen die hier zware feiten hebben gepleegd. Elke minister doet dat consequent. Het taboe van ontwikkelingssamenwerking niet te mogen koppelen, is daar allang verleden tijd. Zij hebben dat taboe allang doorbroken.

(...) (...)

02.04 Theo Francken (N-VA): Neen. Het gaat hier over de terugnameovereenkomst voor illegalen, niet over gevangenen. Het gaat om illegalen.

Elke minister koppelt zonder schroom economische dossiers aan ontwikkelingssamenwerking. *The white man's burden* is allang van hun schouder gegleden, zij gaan ermee door.

Ten tweede, zij vragen ook hoe het komt dat sommige Europese landen wel een terugnameovereenkomst hebben met een land als Algerije, maar wij niet. België heeft dat niet. Een op drie mensen die door onze politie wordt opgepakt, zegt Algerijn te zijn. Het zijn natuurlijk niet allemaal Algerijnen, maar het milieu weet dat zij dat moeten zeggen omdat men niet kan terugsturen naar Algerije.

Voorzitter: Linda Musin.

Présidente: Linda Musin.

Andere Europese landen hebben dat wel. Wij moeten ook daar internationaal samenwerken. Als bijvoorbeeld een land als Slovenië kan terugwijzen naar Rusland en wij kunnen dat niet of heel moeilijk, dan moeten wij maar zien dat wij onze mensen toch via Slovenië in Rusland krijgen. Dat is een andere piste waaraan staatssecretaris Teeven en minister Leers in Nederland aan het werken zijn.

Het zijn maar twee ideeën, misschien kunnen wij daar

02.05 Minister Stefaan De Clerck: Het gaat om discussie-ideeën over migratie en niet over justitie.

02.06 Theo Francken (N-VA): Neen. Het gaat over allebei. Er is een terugnameovereenkomst inzake illegalen die worden opgepakt of in detentie zitten en worden teruggestuurd. Zoals u zegt, moeten wij de vreemdelingenwet beter aanpassen aan de andere wetgeving waarvoor u bevoegd bent. Dat is inderdaad het geval, maar dat gaat dan ook over beide.

Dit zijn twee voorstellen die ik uit Nederland heb meegenomen en die ik hier aan u wilde suggereren. Ik hoop dat wij de komende maanden daaraan kunnen werken om ervoor te zorgen dat die vier procent sterk stijgt en er de facto veel meer illegalen, mensen met een instabiele verblijfstitel in onze gevangenissen worden uitgewezen.

Ten slotte, in Nederland zei men ook "forget about it. Het is toch peanuts. Wat uw minister De Clerck heeft gedaan, dat wordt nooit iets". Men was goed op de hoogte van wat u heeft gedaan met Marokko. U hoeft zich niet aangevallen te voelen. Dat is wat hij zei.

Hij zei dat het heel moeilijk is om Marokkaanse gedetineerden naar Marokko te krijgen omdat de gevangenissen daar ook vol zitten en de Marokkaanse overheid hen gewoon niet wil. Zo simpel is het. Wat doen wij? Wij sturen ze terug. We moeten ze niet in de gevangenis stoppen, en zij kunnen ze ginder vrijlaten, dat is hun probleem. Van het moment dat ze voorwaardelijk vrij mogen komen, sturen wij ze terug.

Wat doen ze in Nederland? Na een derde van de straf te hebben uitgezeten, kan men kiezen. Als men kiest om terug te gaan, vertrekt men. Als men dan opnieuw wordt opgepakt in Nederland, moet men de volledige straf meteen uitzitten, zonder strafvermindering. Als ze naar Marokko gaan en toch nog terugkomen ...

La **présidente**: Monsieur Francken, c'est une réplique.

02.07 Theo Francken (N-VA): Ik rond af. Als ze opnieuw worden opgepakt in Nederland, moeten ze hun volledige straf uitzitten.

Dat is een voorstel dat N-VA hier de komende maanden wil lanceren en proberen doorgedrukt te krijgen. Ik weet dat u hiervoor gevoelig bent, want de cijfers zijn echt wel om van achterover te vallen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "het af luisteren, kennisnemen en opnemen van privécommunicatie en -telecommunicatie" (nr. 4855)

03 Question de Mme Kristien Van Vaerenbergh au ministre de la Justice sur "les écoutes, la prise de connaissance et l'enregistrement de communications et de télécommunications privées" (n° 4855)

03.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, mijn twee vragen sluiten aan bij de besprekingen van de begroting. Ik had toen twee vragen gesteld, maar mocht nog geen antwoord ontvangen.

Wij hebben vastgesteld dat in de begroting bijna driemaal meer kredieten zijn ingeschreven voor het af luisteren, kennisnemen en opnemen van privécommunicatie en telecommunicatie ten opzichte van het in 2009 en 2010 begrootte budget. Toen werd slechts 500 000 euro begroot. In 2011 wordt 1,3 miljoen euro ingeschreven.

Nemen de operaties voor het onderscheppen van privécommunicatie toe in het kader van de BOM-wet? Hangt de verdriedubbeling samen met de informatisering van Justitie?

03.02 Minister Stefaan De Clerck: Tijdens de besprekingen waarnaar u verwijst, gaf ik al aan dat de tijdens de begrotingsbesprekingen gevraagde informatie schriftelijk zou worden bezorgd; ze is dan ook opgenomen in het verslag van de commissie. Ik licht ze kort nog even toe.

In de begroting van 2011 is inderdaad een krediet ingeschreven ten belope van 1 352 000 euro, evenwel op de basisallocatie 74.00.04 bestemd voor de investeringsuitgaven inzake informatica voor het af luisteren, kennisnemen en opnemen van privécommunicatie en telecommunicatie en niet zoals u in uw vraag veronderstelt op basisallocatie 74.00.01, de basisallocatie bestemd voor de uitgaven van de aankoop van duurzame roerende goederen. Het ingeschreven budget 2011 is een exacte kopie van het in de begrotingscontrole van 2011 ingeschreven budget van 1 352 000 euro. Er is dus geen sprake van een stijging.

In 2010 werd er 1 245 000 euro vastgelegd. Een groot investeringsdossier van 878 000 euro werd pas in

december 2010 vastgelegd. De opdracht startte pas laat en kon dus niet meer vereffend worden in 2010, vandaar de veeleer lage benutting van de vereffeningskredieten. In 2011 komt de factuur zeker.

De uitbreiding in 2010 van het budget onderscheppen, af luisteren, kennisnemen en opnemen van privécommunicatie en telecommunicatie is te wijten aan de uitbreiding van de wettelijke mogelijkheden toegekend door de BIM-wet aan de inlichtingendiensten. De Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid van het Leger gebruiken nu het centrale systeem aangeboden door Justitie, om de wettelijk toegestane taps met samenwerking van de telecomoperatoren uit te voeren.

De uitbreiding was onontbeerlijk om de capaciteit van het systeem te verhogen, om de lokale tap door de Veiligheid van de Staat te creëren en de software gebruikt door de politie aan te passen aan de behoeften van de inlichtingendiensten. Om in dat domein met een heel snel evoluerende technologie waarbij de criminele en terroristische organisaties gretig van zulke geavanceerde communicatiemiddelen gebruikmaken, kort op de bal te kunnen spelen, is het een feit dat de technische middelen van interceptie waarover de parketten en politiediensten beschikken, nagenoeg continu mee moeten evolueren om de criminaliteit efficiënt en effectief te kunnen bestrijden.

Het vergt een aanzienlijke jaarlijkse investering om de tactische interceptie op het vlak van gecryptografeerde berichten, voice over IP, skype, internet en meer van die uiterst moderne communicatiekanalen te kunnen realiseren. Hiertoe kan niet meer uitsluitend via de operatoren worden gewerkt en dringt zich dus een goed en zelfs nog meer decentraal uitgebouwd interceptiesysteem op voor de politiediensten en parketten. De investeringen moeten het mogelijk maken om andere uitgaven, die tot nu toe doorwogen op de gerechtskosten, omdat een beroep diende gedaan op gehuurd materiaal, nu te kunnen afbouwen.

Het jaarlijks investeren in die snel evoluerende technologie zal dus op termijn zijn vruchten afwerpen, zowel op het vlak van een degelijke bestrijding van de criminele en terroristische organisaties als op het vlak van een betere kostenbeheersing. Ik geef u de tekst mee, zodat u over de juiste cijfers beschikt.

03.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Ik dank u alvast voor uw verduidelijking en zal de tekst dan ook nader bekijken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "de medische kosten van gedetineerden" (nr. 4856)

04 Question de Mme Kristien Van Vaerenbergh au ministre de la Justice sur "les frais médicaux des détenus" (n° 4856)

04.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mevrouw de voorzitter; mijnheer de minister, ook deze vraag gaat terug op de begrotingsbespreking. Ik had een vraag gesteld waarop het antwoord mij nog niet duidelijk was, over de medische kosten voor gedetineerden, die opmerkelijk stijgen. U antwoordde dat die stijging wellicht te wijten is aan de toenemende overbevolking in de gevangenis.

Ik heb dat kort nagekeken in de recente activiteitenverslagen van het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen. Daaruit bleek dat er een stijging van gemiddeld 600 gedetineerden geweest is sinds 2008, van gemiddeld 9 890,6 gedetineerden in 2008 tot 10 535,7 in 2010. Dat is een stijging die ongetwijfeld tot een verhoging van de medische kosten heeft geleid, maar toch zou het mij verbazen dat de verhoging van 3 miljoen euro enkel toe te schrijven zou zijn aan de toename met 600 gedetineerden. Kunt u daarbij nog wat verduidelijking geven? Misschien is het antwoord eveneens opgenomen in het verslag?

04.02 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, ook hierover is er nog verder schriftelijk informatie doorgegeven, die is opgenomen in het verslag van de commissie.

Het ingeschreven budget voor 2011 is een exacte kopie van het budget in de begrotingscontrole 2010, namelijk 9 322 000 euro. Er is dus op zich geen sprake van een stijging. Het budget voor 2010 startte ook met 9 322 000 euro, maar werd wel eind 2010 met een interne herverdeling nog verhoogd met 1 009 000 euro, om de betaling van enkele grote achterstallige facturen toe te laten. Vandaar de stijging en de realisaties van 2010, waar wij tot 10 331 000 euro zijn gegaan. Begrotingsmatig is dat hetzelfde, maar in

een interne herverdeling op het einde van 2010 is er, om bepaalde uitzonderlijke kosten te betalen, een begrotingswijziging van die post geweest. Nu keren wij terug naar het oorspronkelijke cijfer van de begroting.

De uitgaven op de basisallocatie 12.31 waren dus niet te wijten aan een plotse verhoging van de medische kosten van gedetineerden die binnen de gevangenis verbleven, maar waren een gevolg van de aanzuivering van een aantal achterstallige facturen. Ik kan verwijzen naar het verslag voor nog meer details. Het betrof dus veeleer een boekhoudkundige operatie dan een toename van de medische kosten van de gedetineerden als dusdanig. Op dat vlak blijft het bedrag dus hetzelfde.

04.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal het ook verder nalezen in het verslag.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Voorzitter: Kristien Van Vaerenbergh.

Présidente: Kristien Van Vaerenbergh.

05 Question de Mme Linda Musin au ministre de la Justice sur "la mise en application effective du plan de détention individuel" (n° 4956)

05 Vraag van mevrouw Linda Musin aan de minister van Justitie over "de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van het individueel detentieplan" (nr. 4956)

05.01 Linda Musin (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, six ans après sa publication au *Moniteur belge*, la loi de principe de 2005 concernant l'administration des établissements pénitentiaires ainsi que le statut juridique des détenus reste très peu appliquée. Si en septembre prochain, 89 articles des 180 que la loi comporte seront appliqués, certaines dispositions très importantes ne seront toujours pas traduites en arrêtés royaux. L'État belge se fait d'ailleurs régulièrement épingle à ce sujet dans les rapports internationaux. Les exigences de certains articles, pourtant essentielles, restent sans réponse.

Ainsi, les tentatives d'expérimentation dans cinq prisons belges du plan de détention prévu par les articles 38 à 40 de cette loi ne semblent pas avoir abouti à des projets de mise en exécution ni même avoir donné des résultats susceptibles d'être communiqués. Or le plan de détention est au cœur de la loi de principe puisqu'il doit permettre aux détenus qui le souhaitent, dès leur incarcération ou avec la maturation de l'enfermement d'esquisser un parcours de détention adapté par le travail, la formation, l'encadrement psychosocial aussi fructueux que possible, à la fois motivant en prison et de bon augure pour leur réinsertion.

La conférence interministérielle dans laquelle collaborent le fédéral et les instances régionales et communautaires devrait éviter dorénavant les attermolements dans la mise en œuvre intégrale de la loi en général et du plan de détention individuel en particulier. Monsieur le ministre, le budget est grevé par des dépenses qui relèvent d'un management matériel d'urgence en réaction à un problème concret de gestion comme les nouvelles prisons, les extensions, la location de cellules à Tilburg tandis que la mise en application de la loi de principe de 2005 fait partie d'un projet politique d'envergure cohérent.

Monsieur le ministre, quel est l'état d'avancement de la mise en place effective du plan de détention individuel? Des textes précis le concernant ont-ils été élaborés? Par ailleurs, quelle place occupe ce plan dans l'ordre des priorités du projet politique qui vise à résoudre les problèmes liés aux prisons, à l'enfermement et à la réinsertion? Quand et comment sera-t-il mis en œuvre?

05.02 Stefaan De Clerck, ministre: Madame Musin, il y a, d'une part, la loi dans son ensemble et, d'autre part, sa mise en œuvre. Récemment encore, nous avons décidé de mettre en œuvre plusieurs articles qui ne portent pas sur le plan de détention qui fait l'objet de votre question. Quant à la place de ce plan dans l'ordre des priorités du projet politique visant à résoudre les problèmes liés aux prisons, nous faisons plein de choses pour les prisons. J'espère que la semaine prochaine, une décision tombera quant à l'adjudication des contrats pour la construction des nouvelles prisons. D'autres éléments sont en voie de concrétisation mais ce n'est pas l'objet de votre question. Il s'agit de la politique globale, du Masterplan.

Le projet pilote "plan de détention" a été réorienté en effet après clôture de la phase d'enquête menée par cinq prisons pilotes et les prisons en ont été informées.

L'analyse des résultats de cette expérience a mis en exergue la nécessité pour l'administration pénitentiaire de disposer d'un outil de classification au cours des différents stades de l'exécution de la peine et du plan de détention éventuel. Cette classification constitue l'élément clé. Il s'agit de savoir comment classer les détenus et comment gérer les dossiers sur la base de ce classement. Cet outil doit, bien entendu, être géré au niveau central et, de préférence, sous forme informatique. La constitution d'un service de statut juridique interne au sein de la direction gestion de la détention répond tout à fait à cette attente.

Par ailleurs, l'administration procède à un *business process management* des services psychosociaux qui sera un outil très précieux pour le développement du plan de détention.

En outre, le travail de concertation entamé avec les entités fédérées doit se poursuivre au niveau de la Communauté française. Les interlocuteurs seront, entre-temps, bien identifiés. La Flandre dispose, quant à elle, d'un plan stratégique en la matière.

J'ajoute, enfin, que des recherches sur la classification sont en cours à l'INCC. Cet institut effectue le classement des condamnés, classement nécessaire si l'on veut avancer. Il s'agit d'un travail de longue haleine qui se poursuit malgré des conditions de surpopulation et d'infrastructures déficientes qui rendent toute opérationnalisation des principes et des décisions très difficile. Mais, en avançant à tous les niveaux, on devrait y arriver. Il s'agit, en tout cas, d'un élément clef de cette loi. Ce n'est qu'au moment où l'on pourra introduire le plan de détention que la normalisation et la réintégration seront possibles.

Par ailleurs, un autre volet sera essentiel dans le cadre de la gestion de ce dossier, à savoir celui relatif à la nouvelle informatisation de notre administration pénitentiaire qui est en cours et qui devrait être finalisée cette année. Cette informatisation nous permettra de suivre les dossiers de chacun de manière moderne et adéquate.

Le travail avance et je mets tout en œuvre pour que la loi puisse être validée le plus rapidement possible. Beaucoup de choses ont déjà été faites, mais cette partie est sans doute la plus difficile si l'on considère la totalité des travaux.

05.03 Linda Musin (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Je comprends très bien qu'un outil de classification soit nécessaire et que l'informatisation demandera un certain temps.

Chacun est bien conscient de la nécessité de réinsérer socialement les détenus. À cette fin, des outils d'accompagnement et un travail en prison sont, bien entendu, nécessaires. Mais en attendant que ces outils soient mis en place, les personnes en détention préventive se retrouvent avec des condamnés, ce qui constitue pour elles l'occasion d'un apprentissage de la criminalité.

C'est inquiétant! J'espère une accélération alors que vos expressions "nouvelle informatisation" et "outil de classification" font craindre des mises en œuvre lourdes et lentes pendant que la surpopulation perdure. D'ailleurs, ce serait aussi un outil permettant de réinsérer davantage: ce serait peut-être un moyen de quitter le cercle vicieux et de repartir sur de nouvelles bases.

05.04 Stefaan De Clerck, ministre: Je suis tout à fait d'accord avec vous. En fait, c'est devenu l'élément clé de la stratégie pénitentiaire du suivi au sein de la prison.

Pour vous prouver notre volonté de maximaliser les efforts, sachez que, lors des débats concernant la prison de Bruxelles – où, pour la première fois, j'ai eu l'occasion de suivre une construction *ab initio*, partant de zéro contrairement aux autres dossiers tous déjà entamés –, avec les administrations, nous avons pris pour idée de base le plan de réinsertion, le plan de détention. À présent, tous les initiateurs de plans de prison doivent prendre cette philosophie centrale de la loi comme base de leur étude.

C'est bien la preuve qu'à travers tous nos moyens, nous tâchons de mettre l'accent sur cette philosophie: tant l'architecture que les services, les places disponibles ou la répartition des quartiers doivent donner l'opportunité de gérer ces plans de détention par le biais de ces classifications.

En fait, que signifie une classification? Passer d'une classification à une autre permet-il d'avancer d'une

certaine manière ou non? C'est toute la philosophie de base. Nous essayons de rester très attentifs à cette demande.

05.05 Linda Musin (PS): Avez-vous une idée du temps nécessaire à mettre en place cette informatisation, notamment dans les prisons pilotes, et ce indépendamment des nouvelles constructions?

05.06 Stefaan De Clerck, ministre: L'adjudication de l'informatisation devrait avoir lieu dans la deuxième partie de l'année. J'ignore donc s'il s'agira encore de ce gouvernement ou du prochain.

05.07 Linda Musin (PS): Mais les moyens existent.

05.08 Stefaan De Clerck, ministre: C'est une "lopende zaak".

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Questions jointes de

- Mme Valérie Déom au ministre de la Justice sur "le Conseil des ministres du mois de juin sur les prisons" (n° 5018)

- M. Rachid Madrane au ministre de la Justice sur "le sort des travaux à la prison de Saint-Gilles et le Masterplan bis" (n° 5019)

06 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Valérie Déom aan de minister van Justitie over "de gevangenen, die op de agenda staan van de ministerraad in juni" (nr. 5018)

- de heer Rachid Madrane aan de minister van Justitie over "de bestemming van de vleugels van de gevangenis van Sint-Gillis waar werken werden uitgevoerd en het Masterplan bis" (nr. 5019)

06.01 Rachid Madrane (PS): Monsieur le ministre, comme vous nous l'avez rappelé récemment, la prison de Haren dont la construction doit s'achever en 2016, est censée remplacer en grande partie les prisons bruxelloises actuelles. M. le ministre des Finances, qui a la Régie des Bâtiments dans ses attributions, a répondu en commission des Finances à ma collègue Sonja Becq, le 2 février dernier, qu'il n'avait reçu aucune demande "de la Justice" quant à la destination future des ailes de la prison de Saint-Gilles rénovées dernièrement.

Dès lors, pouvez-vous dévoiler vos intentions quant au sort de ces ailes, lorsque la prison de Haren sera achevée ou, à tout le moins, nous dire si cet aspect a été pris en compte dans le Masterplan bis qui fera ou a fait l'objet d'un Conseil des ministres en juin?

06.02 Stefaan De Clerck, ministre: Cher collègue, je pourrais être bref, car il n'a pas encore été décidé de l'avenir des sites existants. Cette question doit être examinée en concertation avec la Régie des Bâtiments et les autorités bruxelloises. Certes, plusieurs demandes ont fusé de toutes parts, mais nous nous sommes réservé toute liberté en la matière.

Il est prévu d'inscrire le dossier du Masterplan à l'ordre du prochain Conseil des ministres de juin.

In juni wordt het Masterplan nog eens op de Ministerraad gebracht.

Il ne s'agit pas de dégager un aperçu global ou de réaliser une extension, mais il est plus spécifiquement question d'une étape procédurale de l'adjudication relative aux quatre premières prisons. Les quatre procédures DBFM ont d'abord été lancées pour les nouveaux établissements de Beveren, Termonde, Leuze-en-Hainaut et Marche-en-Famenne. Ces procédures ont continué à courir. Les candidats sélectionnés ont introduit une offre, etc. Donc, nous allons finaliser cette procédure.

En ce qui concerne la prison de Saint-Gilles, l'aile B est actuellement en cours de rénovation. Celle-ci rouvrira en automne et pourra accueillir une centaine de détenus. En exécution de l'accord, le gouvernement a approuvé le Masterplan pour une infrastructure pénitentiaire dans des conditions humaines. À cet égard, le remplacement des établissements de Forest, Saint-Gilles et Berkendael était prévu. En outre, la rénovation de l'aile B était toujours prévue dans le programme de rénovation. Le plan qui consiste à fermer les établissements de Forest, Saint-Gilles et Berkendael après la finalisation du projet de Haren reste

d'actualité.

Les établissements situés à Bruxelles sont, en effet, en très mauvais état et ne répondent plus aux conditions actuelles d'une détention humaine. Lorsque la décision a été prise pour le nouveau projet de Haren – cela s'applique à d'autres projets – nous avons également précisé que les établissements qui fermentaient leurs portes ne seraient pas abandonnés à leur sort. Des travaux de conservation continueraient à être réalisés. Dans l'intervalle, des coûts supplémentaires sont nécessaires, lesquels sont, d'après moi, justifiés.

En effet, lorsqu'on décide de construire de nouvelles prisons, on sait que cela va prendre du temps. Ce n'est pas une solution de ne plus investir dans les prisons existantes. Ces prisons doivent effectivement continuer à fonctionner. Nous devons veiller à ce que la situation actuelle ne se détériore pas. C'est ce que nous faisons. Globalement, le dossier de Haren avance, mais il nécessite de nombreuses discussions avec tous les acteurs, tous les responsables. Le terrain est déjà acquis. Nous espérons progresser normalement en la matière. Cependant, nous ne nous sommes pas encore accordés quant aux modalités d'élaboration d'un projet. Nous disposons encore de quelques années avant la finalisation de ce bâtiment.

Entre-temps, nous refusons de prendre une décision relative aux anciens bâtiments. Nous aurons tout le temps de faire un choix, de bien évaluer, de bien discuter, car ces bâtiments ont une grande valeur urbanistique.

Ils sont bien situés; ils ont un emplacement et une signification parfois symboliques.

06.03 Rachid Madrane (PS): Monsieur le ministre, en gros, on n'est nulle part et on verra!

06.04 Stefaan De Clerck, ministre: Nous avançons sur Haren, c'est le plus important.

06.05 Rachid Madrane (PS): En ce qui concerne Haren, vous ne pouvez pas me dire quand ce sera fait.

06.06 Stefaan De Clerck, ministre: En principe, c'est pour 2016.

06.07 Rachid Madrane (PS): Vous n'avez pas parlé de 2016. Vous me dites qu'en 2016, ce sera fini?

06.08 Stefaan De Clerck, ministre: Nous y travaillons.

06.09 Rachid Madrane (PS): J'essaie d'avoir des réponses concrètes! Je résume. Pour Saint-Gilles, l'aile supplémentaire sera peut-être pour l'automne, sinon on verra après pour l'affectation. Pour Forest, "ik weet het niet". Pour Haren, "misschien 2016".

06.10 Stefaan De Clerck, ministre: La réponse est très simple!

06.11 Rachid Madrane (PS): Ne vous énervez pas!

06.12 Stefaan De Clerck, ministre: Vos propos donnent vraiment l'impression qu'on ne fait rien.

06.13 Rachid Madrane (PS): Monsieur le ministre, j'ai repris les mots de votre réponse. J'avais posé trois questions: Haren, Forest et Saint-Gilles.

06.14 Stefaan De Clerck, ministre: Nous avançons bien à Haren. Dès que ce projet sera définitif, nous prendrons une décision pour Saint-Gilles, Forest et Berkendael. Tant que nous n'avons pas de conclusions définitives, nous n'allons pas vendre ces bâtiments.

06.15 Rachid Madrane (PS): Bref, tout est lié à Haren.

06.16 Stefaan De Clerck, ministre: Cela dépend des autorités locales, régionales et nationales.

06.17 Rachid Madrane (PS): Chaque fois que je vous pose une question sur Bruxelles, c'est ce que vous me répondez. Je vois que cela bouge ailleurs mais pas ici!

Je répète ma question: Pouvez-vous nous dévoiler vos intentions quant au sort de ces ailes, lorsque la prison de Haren sera achevée? Vous me répondez peut-être à l'automne pour Saint-Gilles et vous ne savez pas pour Forest.

06.18 Stefaan De Clerck, ministre: Vous me demandez ce que nous allons faire avec les anciens bâtiments une fois la prison de Haren construite.

06.19 Rachid Madrane (PS): Je voulais connaître vos intentions.

06.20 Stefaan De Clerck, ministre: Mes intentions?

Les choses sont claires aujourd'hui. On ne prend pas de décision sur ces bâtiments tant que nous n'avons pas une date définitive pour l'ouverture de Haren.

06.21 Rachid Madrane (PS): Monsieur le ministre, vous savez que j'ai beaucoup de respect pour vous mais quand je vous pose une question sur le palais de justice, je reçois la même réponse, et quand je vous pose une question sur les prisons, je reçois la même réponse!

Dès qu'il s'agit de Bruxelles, vous me dites "on verra"!

06.22 Stefaan De Clerck, ministre: On ne fera rien tant que nous n'avons pas fixé de date définitive pour l'ouverture de Haren! Cette position est très claire!

06.23 Rachid Madrane (PS): Donc, ce sera en 2016.

06.24 Stefaan De Clerck, ministre: Je peux vous donner des informations supplémentaires.

La procédure pour Haren en est à la préparation de la désignation des consultants qui vont monter le dossier pour l'appel d'offres pour un DBFM. Cette étape est en cours en collaboration avec la Régie des Bâtiments.

06.25 Rachid Madrane (PS): On s'en fout de Bruxelles!

06.26 Minister Stefaan De Clerck: Maar neen! Ik protesteer! Ik doe alles om het in Brussel te doen vooruitgaan. Ik werk meer voor Brussel dan om het even wie. Toch zegt u: "On s'en fout de Bruxelles." Moi, je ne me fous pas de Bruxelles! Je fais avancer le dossier de manière spectaculaire.

06.27 Rachid Madrane (PS): Pourquoi vous énervez-vous?

06.28 Stefaan De Clerck, ministre: Vous dites que je me fous de Bruxelles!

06.29 Rachid Madrane (PS): Ne vous énervez pas! Mais chaque fois qu'on vous pose des questions sur les autres prisons ou les autres palais de justice, vous donnez des dates.

06.30 Stefaan De Clerck, ministre: J'ai dit 2016.

06.31 Rachid Madrane (PS): Cela fait presque un an que je suis ici et chaque fois qu'on parle de Bruxelles, on n'a pas de réponse précise.

06.32 Stefaan De Clerck, ministre: Je proteste et je veux qu'il soit acté que vous avez dit que je m'en foutais de Bruxelles. C'est faux!

06.33 Rachid Madrane (PS): J'ai dit: "On s'en fout de Bruxelles". Je n'ai pas dit: "Vous vous foutez de Bruxelles". Mais je vous demande une date pour Haren et vous ne savez pas me répondre!

06.34 Stefaan De Clerck, ministre: 2016. Je l'ai dit trois fois!

La **présidente**: Nous allons clore l'incident. Monsieur Madrane, vous avez une deuxième question.

06.35 Rachid Madrane (PS): Monsieur le ministre, je voudrais vous dire que ce n'est pas parce que vous vous énervez que vous avez raison! Je crois qu'il est important de le dire. Il ne m'est pas illégitime en tant que Bruxellois de m'intéresser à ce qui se passe à Bruxelles.

De **voorzitter:** Kunnen wij overgaan tot de volgende vraag?

06.36 Rachid Madrane (PS): Madame la présidente, je fais mon travail! Nous tentons de répondre aux gens qui nous posent des questions.

06.37 Stefaan De Clerck, ministre: (...)

06.38 Rachid Madrane (PS): Je n'ai jamais dit que vous ne faisiez pas le vôtre, monsieur le ministre! Au contraire! Vous et moi devons avoir un minimum de correction!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 Question de M. Rachid Madrane au ministre de la Justice sur "le budget consacré à l'Institut de formation judiciaire" (n° 5038)

07 Vraag van de heer Rachid Madrane aan de minister van Justitie over "de op de begroting uitgetrokken middelen voor het Instituut voor gerechtelijke opleiding" (nr. 5038)

07.01 Rachid Madrane (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, changeons de sujet! Vous vous rappellerez ma question quant au budget 2011 consacré à l'Institut de formation judiciaire (IFJ). Vous y aviez réservé une réponse particulièrement rassurante. Vous confirmiez ne pas accorder le rattrapage prévu par la loi du 31 janvier 2007 créant l'Institut. Vous aviez également parlé de préparer un projet de loi qui mettrait à la disposition de l'IFJ les soldes non utilisés de 2009 et de 2010. Enfin, vous disiez avoir reçu le soutien du Conseil des ministres.

Aujourd'hui, je m'adresse à nouveau à vous car les éléments d'information qui me reviennent m'inquiètent. L'inspecteur des Finances aurait rendu un avis négatif sur votre texte en projet. Le solde 2009 du budget de l'IFJ a été réalisé par le gouvernement et ne peut plus revenir à l'Institut. Le budget voté, il y a peu, par le parlement est toujours contraire à la loi du 31 janvier 2007. L'IFJ ne sait toujours pas, fin mai, de quel budget il disposera pour l'année 2011 et il ne peut donc pas planifier les recrutements indispensables pour développer l'offre de formation. Les organisations syndicales s'inquiètent car le budget consacré à la formation est largement en dessous du minimum que l'État impose aux employeurs du privé.

Monsieur le ministre, quelles sont vos intentions concrètes? Pouvez-vous me confirmer les informations reprises ci-dessus? Quel est le montant du solde 2010? Quant au texte que vous préparez, est-ce un avant-projet de loi ou allez-vous demander à des parlementaires de signer une proposition de loi? L'avis du Conseil d'État sera particulièrement intéressant quant à la rétroactivité du texte envisagé.

Le budget de l'Institut est également grevé par le remboursement des frais de déplacement des magistrats et du personnel qui suivent des formations. Ne s'agit-il pas d'une obligation de l'employeur, c'est-à-dire du SPF Justice? L'Institut de formation de l'Administration ne supporte pas les frais de déplacement des fonctionnaires fédéraux; chaque département supporte les frais de ses agents. Je comprends donc mal l'obligation qui est faite à l'IFJ. Elle est, pour ma part, totalement injustifiée. En effet, l'arrêté royal du 18 mai 2009 me paraît contraire aux principes en vigueur au niveau fédéral.

07.02 Stefaan De Clerck, ministre: Madame la présidente, monsieur Madrane, depuis votre question précédente, j'ai présenté mon projet de loi à l'inspecteur des Finances qui a effectivement émis, le 17 mai 2011, un avis négatif principalement fondé sur l'absence d'informations. J'ai dès lors transmis à l'inspecteur des Finances des informations supplémentaires utiles provenant de l'Institut. J'ai ainsi pu recevoir un avis mixte. L'avis était positif sur le report de l'augmentation en 2012 mais l'inspecteur des Finances avait encore un certain nombre de questions sur le transfert des crédits non utilisés.

Pour l'année 2010, le solde se chiffre à 1,7 million d'euros.

Comme la procédure normale le prévoit, je vais soumettre mon projet pour accord au secrétaire d'État au

Budget pour le présenter ensuite au Conseil des ministres.

En ce qui concerne les frais de déplacement des magistrats et du personnel de l'Ordre judiciaire, l'Institut de la formation judiciaire est le seul compétent pour l'organisation de la formation des membres de l'Ordre. Les frais d'organisation des formations dans toutes leurs composantes, y compris donc les frais de déplacement, relèvent également de cet Institut.

Lors de la création de l'Institut, l'ancien Service de formation du SPF Justice a été supprimé. Tous les crédits de fonctionnement de cet ancien service, et donc les crédits utilisés pour les déplacements, ont été transférés au nouvel Institut. Il est donc logique que l'Institut prenne à sa charge les frais de déplacement, ce qui est explicitement prévu à l'article 30 de l'arrêté royal du 18 mai 2009 pour le personnel.

Cette situation n'est donc nullement comparable à celle des services publics fédéraux pour lesquels les crédits de formation sont répartis entre plusieurs départements.

Entre-temps, en réunion du 23 mai dernier, le conseil d'administration de l'Institut a confirmé sa proposition pour le budget. Il a présenté un chiffre parfaitement correct. Le fonctionnement de l'Institut n'est donc actuellement nullement hypothéqué: ils disposent de toute latitude pour réaliser le travail dont ils ont la charge légale.

07.03 Rachid Madrane (PS): Je voudrais donc entendre de votre part la confirmation que, selon vous, il n'y a aucun souci par rapport à l'arrêté royal du 18 mai 2009? Son article 30 n'est donc pas contraire au principe en vigueur au niveau fédéral? C'est bien l'Institut et non le SPF Justice qui doit supporter les frais de déplacement?

07.04 Stefaan De Clerck, ministre: Oui.

07.05 Rachid Madrane (PS): Ok. Il y a diverses analyses à ce sujet et c'est pourquoi je voulais vous entendre.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de Mme Karine Lalieux au ministre de la Justice sur "la situation du ministère public et de la magistrature assise" (n° 5108)

08 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Justitie over "de stand van zaken bij het Openbaar Ministerie en de zittende magistratuur" (nr. 5108)

08.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le ministre, il m'est revenu par le Barreau de Bruxelles qu'en raison de la situation d'affaires courantes du gouvernement, les retards de désignation des substituts du procureur du Roi entraînent une certaine désorganisation, et même une désorganisation certaine, au parquet de Bruxelles et une attente d'une longueur inacceptable pour obtenir des renseignements dans le chef des avocats, attente et désorganisation préjudiciables aux justiciables.

Pourriez-vous me communiquer un état des lieux des places vacantes au sein du ministère public ainsi que de la magistrature assise (les chiffres suffiront) pour l'arrondissement de Bruxelles? On sait que l'arriéré judiciaire à Bruxelles est très important. Je vous poserai une autre question tout à l'heure sur les délais déraisonnables. Il faut tout de même que l'arrondissement de Bruxelles fonctionne; or il manquait déjà, en affaires non courantes, de magistrats.

On se plaint toujours de la justice de Bruxelles mais il faudrait lui donner tous les moyens pour qu'elle puisse fonctionner correctement.

08.02 Stefaan De Clerck, ministre: Chère collègue, votre question est double. Je n'étais pas certain de l'avoir bien comprise. Vous parlez de désignation de substituts et non de nomination. Deux problèmes se posent en effet. Le problème de désignation de premiers substituts est lié à la question de savoir ce qu'on peut faire en affaires courantes.

Pour la nomination des magistrats, qui passe par le Conseil supérieur de la Justice, il n'y a pas de problème mais pour les désignations au sein du ministère public, ceux qui sont promus premiers substituts, il y a un

blocage car c'est une décision soi-disant politique.

Par ailleurs, il est vrai que ces désignations sont bloquées mais en principe, cela n'a pas d'influence sur le nombre de magistrats car c'est une forme de promotion interne. Les premiers substituts sont donc désignés parmi les substituts sur place. Il n'y a donc pas moins de magistrats pour répondre aux questions du public.

Il me semble donc qu'il s'agit plutôt d'une question d'organisation.

Ceci dit, je peux comprendre qu'il y ait un certain mécontentement au sein de la magistrature en raison du blocage des promotions. Certains magistrats sont chargés d'une fonction dirigeante au sein du parquet et peuvent bénéficier du traitement de premier substitut tandis que son collègue doit s'occuper de la même tâche mais n'a pas encore été désigné premier substitut.

Ce problème est lié à la problématique des affaires courantes. Dans le paquet des nominations en attente, c'est le paquet Justice qui est tout à fait spécifique.

À Bruxelles, le problème est encore plus grave étant donné qu'il y a plusieurs places de premier substitut vacantes mais le fait que ces postes n'aient pas encore été pourvus est également dû au problème de motivation des présentations faites par les chefs de corps. Il y a donc eu des débats en interne au parquet de Bruxelles. C'est en effet eux-mêmes qui présentent au ministre les personnes susceptibles d'être promues. Voilà pour le premier substitut.

D'un autre côté, il y a la question des nominations de substituts, ce qui est un autre problème dans le sens où il y a actuellement 102 places vacantes pour l'ensemble du pays: 42 pour les sièges et 60 pour les parquets. Des procédures sont en cours, tout le monde est remplacé mais à Bruxelles, 18 places pour le ministère public restent vacantes, pour la plupart faute de candidats, en raison notamment de la question des langues. Ceci n'est pas nouveau, cela dure depuis des années. Malheureusement, c'est un problème structurel. On a tout de même tenté de trouver des solutions dans le passé pour donner plus de magistrats à Bruxelles tenant compte du fait qu'il y avait des problèmes pour nommer des bilingues francophones. On a trouvé tout de même des solutions pour trouver des juristes supplémentaires pour apporter leur aide au ministère public. On fait le maximum pour trouver des solutions pour Bruxelles.

08.03 Karine Lalieux (PS): Merci, monsieur le ministre. Je ne comprends plus rien en matière de nominations par le gouvernement. Quand il s'agit de nommer de grands directeurs à la Banque Nationale ou de nommer des gens à la nouvelle CBFA avec des salaires très conséquents et beaucoup plus élevés qu'un substitut...

08.04 Stefaan De Clerck, ministre: C'était à la demande de l'Europe.

08.05 Karine Lalieux (PS):...Je fais un appel au gouvernement tout entier: on ne peut pas bloquer ainsi des nominations. Même si les personnes sont là physiquement, il y a peut-être un manque de motivation quand on exerce comme premier substitut et qu'on n'est pas payé en conséquence.

Je sais que le manque de personnel au parquet de Bruxelles est récurrent. J'espère que ce sera réglé dans la réforme institutionnelle. On sait que les magistrats peuvent juger uniquement dans la langue de leur diplôme alors arrêtons de demander des bilingues alors qu'on sait qu'une très grande majorité de dossiers (80 %) sont en français et pas en néerlandais et que les magistrats néerlandophones se tournent les pouces tandis que les magistrats francophones sont débordés.

Même si Mme Onkelinx a mis des solutions en place avec les conseillers juristes par exemple, ce ne sont pas de vraies solutions parce qu'un procureur est un procureur, monsieur le ministre et ce n'est pas un conseiller juridique. Il ne faut pas n'importe quel type de juriste mais 18 procureurs et 18 c'est énorme pour le parquet de Bruxelles. Cela donne des sorties selon lesquelles telle ou telle infraction ne sera pas poursuivie. On connaît M. Bulthé. Du coup, il y a des problèmes de poursuites à Bruxelles. J'espère que ce point sera discuté dans les réformes institutionnelles.

Je voudrais un peu de bon sens. Je demande que la justice fonctionne. C'est ce que tout le monde demande. Il faut que les procès aient lieu parce que le rappel à la norme est nécessaire pour ne pas oublier les lois.

08.06 Stefaan De Clerck, ministre: Cela mérite un débat plus global. Une série de décisions ont été prises pour créer des possibilités pour des magistrats unilingues francophones à Bruxelles. Dans le même temps, nous avons gardé le même nombre de francophones bilingues, en vertu de la loi de base.

08.07 Karine Lalieux (PS): J'ai vécu ce débat avec Mme Onkelinx.

Je souhaiterais connaître la répartition de la charge de travail entre francophones et néerlandophones au parquet de Bruxelles. Cela fera l'objet d'une prochaine question.

08.08 Stefaan De Clerck, ministre: La scission du parquet de Bruxelles mérite aussi un débat.

08.09 Karine Lalieux (PS): Ce débat a lieu, mais ailleurs!

08.10 Stefaan De Clerck, ministre: M. Bulthé m'a demandé s'il pouvait remplir les 18 places avec des néerlandophones bilingues.

08.11 Karine Lalieux (PS): On ne peut pas puisqu'on doit juger dans la langue de son diplôme.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

09 Question de Mme Karine Lalieux au ministre de la Justice sur "les libérations sous conditions d'inculpés pour cause de délai déraisonnable de jugement" (n° 5109)

09 Vraag van mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Justitie over "de voorwaardelijke invrijheidstelling van in verdenkinggestelden wegens overschrijding van de redelijke termijn voor de uitspraak" (nr. 5109)

*Présidente: Sarah Smeyers.
Voorzitter: Sarah Smeyers.*

09.01 Karine Lalieux (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, à la suite du cas relaté dans la presse d'un inculpé libéré sous conditions par la chambre des mises en accusation de Bruxelles en raison de l'impossibilité de fixer une date de procès dans un délai raisonnable, il est probable que des cas similaires se présentent en raison d'un agenda complet de la cour d'assises de Bruxelles. Personnellement, je suis favorable à la non-détention provisoire mais, en l'occurrence, les personnes qui passent devant la cour d'assises ne sont habituellement pas des enfants de chœur!

Selon Karine Gérard, cette cour se trouve dans une situation terrible à cause de très longs procès. Comment gérer cette problématique, lorsqu'on sait que le retard ne fera que s'accumuler? En effet, de gros procès sont annoncés. Or, un problème de délai raisonnable se pose actuellement et des libérations sous conditions de nombreuses personnes risquent donc de se produire.

09.02 Stefaan De Clerck, ministre: Chère collègue, ce cas concret sert d'exemple, car cette problématique devient difficile à gérer maintenant. Or, elle ne peut se prolonger, car de réels problèmes se posent avec les procédures en assises.

Le cas de l'intéressé mérite d'être rappelé. Placé sous mandat d'arrêt le 26 juin 2009, l'intéressé s'est vu délivrer une ordonnance de prise de corps, le 15 décembre 2010, par la chambre du conseil de Bruxelles, et a été renvoyé aux assises, par arrêt du 3 février 2011.

L'audience préliminaire de la cour d'assises est fixée au 16 février 2012, l'audience de constitution du jury au 7 mars 2012 et l'audience de fond le 12 mars 2012. Cette session est estimée à deux semaines. Les avocats de l'intéressé ont déposé une requête de mise en liberté immédiate estimant à titre principal que le délai raisonnable était dépassé.

À titre subsidiaire, ils ont demandé la remise en liberté sous conditions et moyennant caution. La chambre des mises en accusation n'a pas fait droit à la demande principale. Le délai est raisonnable. Ce n'est pas l'argument qui a été suivi. Elle a rencontré la demande subsidiaire formulée et ordonné la remise en liberté de l'intéressé sous conditions.

L'agenda de fixation prévoit donc actuellement un délai d'un an entre le renvoi et la fixation de la cause devant la cour d'assises. Ce délai est certes long, mais il s'agit essentiellement d'un problème d'organisation qui doit être discuté entre le premier président et le procureur général. J'insiste. Je propose donc que le premier président et le procureur général unissent leurs efforts, comme cela se fait dans d'autres ressorts. Un dédoublement de la cour d'assises ou une délocalisation dans un autre arrondissement est envisageable moyennant la disponibilité de magistrats du siège et du parquet pour ce faire.

Le procureur général a pris l'initiative de déléguer un magistrat du parquet de Nivelles. Il envisage également de déléguer un magistrat du parquet de Leuven. L'objectif est d'assurer le traitement des 34 affaires actuellement fixées ou en voie de fixation au niveau de l'arrondissement de Bruxelles. Il s'agit d'une accumulation de dossiers difficiles (cassation, longs procès comme l'affaire Habran, etc.). De nombreux problèmes doivent être résolus. J'ose donc espérer que le premier président envisagera de consacrer des moyens à cette problématique. J'ai d'ailleurs l'intention de faire une nouvelle fois appel à ces deux hauts magistrats afin qu'une solution pratique puisse être trouvée. En tout cas, dans la mesure du possible, je compte mettre à leur disposition tous les moyens nécessaires pour que ces 34 affaires puissent être traitées dans des délais raisonnables.

09.03 Karine Lalieux (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, ce chiffre est inquiétant et il ne sera pas facile de traiter ces affaires dans des délais raisonnables. Ce n'est pas la première fois que la Belgique est condamnée pour jugement dans des délais non raisonnables.

Une solution doit donc être trouvée. Peut-être faut-il envisager de dédoubler la cour d'assises à Bruxelles ou travailler avec d'autres arrondissements judiciaires. Mais je ne connais pas les conditions qui doivent être remplies pour ce faire. En tout cas, une solution doit rapidement être trouvée au niveau de la cour d'assises de Bruxelles. En effet, avec 34 affaires en attente, on peut dire que l'arriéré de cette cour d'assises est pour le moins important.

09.04 Stefaan De Clerck, ministre: Il est clair qu'une grande réforme du paysage constituerait une solution dans la mesure où cela permettrait une beaucoup plus grande flexibilité des magistrats. Il est donc nécessaire de poursuivre dans cette voie.

J'évoquerai la question avec le premier président et le procureur général. Mais c'est à eux qu'il appartient de fixer les limites en termes de flexibilité dans l'état actuel de la législation.

Le chiffre de 34 est exceptionnel.

Cela dit, on demande toujours plus de magistrats. Pour ma part – je le répète à nouveau –, je souhaite que ces derniers avancent dans le traitement du dossier "charge de travail". À partir du moment où l'on sait mesurer la charge de travail, on peut décider objectivement d'augmenter le cadre. Mais aussi longtemps que les magistrats continueront "à traîner" avec ce dossier et à discuter entre eux, on n'avancera pas. Il faut donc les inciter à avancer sur ce point. Ils seront récompensés lorsqu'ils auront finalisé ce travail!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Justitie over "de grote afwezigheid van magistraten wegens ziekteverlof" (nr. 5110)

10 Question de M. Servais Verherstraeten au ministre de la Justice sur "les nombreuses absences de magistrats en raison de congés de maladie" (n° 5110)

10.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt vorige week mijn nieuwsgierigheid gewekt. Naar aanleiding van de vraag en de evaluatie van het artikel 747 van het Gerechtelijk Wetboek hebt u in uw antwoord gewag gemaakt van een groot manifest gegeven, namelijk het groot aantal afwezigheden van magistraten wegens ziekteverlof, welk aantal exponentieel zou zijn toegenomen. Dat is uiteraard verontrustend nieuws.

Mijnheer de minister, vandaar had ik daarover graag wat meer concrete gegevens gekregen.

Over hoeveel afwezigheden gaat het? Ik neem aan dat u sprak over afwezigheden wegens ziekte. Hebt u

daarover cijfers van de jongste vijf jaren, per ressort en desgevallend per arrondissement?

Zijn er ook andere oorzaken dan ziekte voor de afwezigheden?

Zijn er evoluties in die afwezigheden? Zijn er redenen te geven om die evoluties te kunnen verantwoorden?

Zijn er reeds maatregelen genomen of welke maatregelen kunt u nog nemen binnen de beperking van uw bevoegdheid in lopende zaken?

Wat zijn de gevolgen geweest van die afwezigheden voor de werking van Justitie?

10.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Mevrouw de voorzitter, collega Verherstraeten, ja, ik heb dat inderdaad laten blijken.

Ik heb de cijfers meegenomen. Mijn administratie heeft daaraan wat moeten werken om dat te preciseren. Ik zal u de cijfers straks op papier overhandigen. De cijfers hebben betrekking op de jongste vijf jaar en zijn opgedeeld volgens de jurisdictie en de arrondissementen.

We moeten echter oppassen met die cijfers. Er bestaat namelijk geen echt registratiesysteem. Mijn diensten hebben die cijfers nu samengebracht. Die cijfers zullen zeker niet volledig zijn, aangezien zeer regelmatig wordt vastgesteld dat niet alle afwezigheden door de korpsoversten worden doorgegeven aan de centrale administratie. De cijfers omvatten de gegevens die wij hebben als centrale administratie, maar het is niet in detail en volgens bepaalde richtlijnen opgelegd. Wij hebben die cijfers nu samengebracht omdat we voelen dat er toch wel een probleem ontstaat.

De reden van afwezigheid wegens ziekte is meestal niet gekend, ook omdat het tot de privacy behoort. De evolutie is er echter wel. Er is een zeer belangrijke toename in onze cijfers en het verdient zeker meer analyse om na te gaan wat daarvan de oorzaak is en ook wat eraan gedaan kan worden.

Magistraten die langer dan drie maanden onafgebroken afwezig zijn wegens ziekte, kunnen worden opgeroepen om te verschijnen voor de pensioencommissie van Medex. Desbetreffend wordt voorafgaand steeds het advies van de korpschef ingewonnen. Mijn diensten moeten vaststellen dat de korpsoversten niet systematisch van die mogelijkheid gebruikmaken en er eigenlijk te weinig gebruik van maken om, in geval van langdurige afwezigheid, via Medex een analyse of een controle te laten uitvoeren.

De kansen dat een magistraat die voor de pensioencommissie wordt opgeroepen, ook werkelijk definitief werkongeschikt wordt verklaard, zijn beperkt. Er bestaat ook geen officiële regeling voor deeltijds werk of voor beschikbaarheid, zodat het er vaak op neerkomt dat de volledige afwezigheid wordt gehandhaafd.

Vanmorgen heb ik de vergadering niet bijgewoond, maar ik veronderstel dat de Adviesraad of de magistratuur daar ook over heeft gesproken. Dit kadert namelijk in het gehele debat over het statuut van de magistraten. Er bestaat geen statuut in de zin van afwezigheid, ziekte, deeltijds werk, enzovoort. In de toekomst zal daarover in zijn totaliteit zeker eens gedebatteerd moeten worden.

Er is nood aan regelgeving op bedoeld vlak. Wij moeten bekijken op welke manier rechten en plichten ter zake kunnen samengaan.

Ik hoor immers ook van situaties waarbij de magistraat er belang bij heeft om niet definitief ongeschikt te worden verklaard omdat hij tijdens zijn ziekteverlof op een onbeperkt, volledig loon aanspraak kan maken. Het resultaat is dat hij niet kan worden vervangen en collega's het werk moeten overnemen, wat op zijn beurt tot ziekte leidt.

Een gelijkaardig probleem rijst voor deeltijds werken. Een systeem van deeltijds werken zou toelaten in vervangingen te voorzien.

Ik kom nu tot de oplossingen.

Vaak worden advocaten als plaatsvervangende rechters ingeschakeld om de functie waar te nemen. De aanstellingen hebben een weerslag op Justitie. In vele gevallen zal de afwezigheid ook een invloed op de goede werking van de rechtbank hebben, wat zeker niet uitzonderlijk is en problematisch kan zijn.

Ik heb mijn administratie gevraagd te onderzoeken in welke mate een soort controlesysteem kan worden opgezet, waarbij binnen het raam van de bestaande regelgeving en met eerbiediging van de onafhankelijkheid bepaalde misbruiken kunnen worden tegengegaan.

Ik wil u ook meegeven dat wij soms over statistieken beschikken. Ik heb statistieken over het personeel. Ik kom er straks op terug. Indien ik u de cijfers geef, dan zal u een stijging van het aantal bij ons geregistreerde dagen merken. Het aantal wordt in dagen uitgedrukt. Het betreft 8 411 dagen in 2005. In 2006 ging het om 9 674 dagen, in 2007 om 9 670 dagen, in 2008 om 11 290 dagen, in 2009 om 13 827 dagen en in 2010 om 19 706 dagen.

Voorgaande cijfers zijn brute materie. Ik moet er dus goed mee opletten. Het betreft echter brute materie, die signaleert dat er een probleem is.

Zopas had ik hier de statistieken. Ook in de statistieken – ik heb ze hier nu bij de hand – die wij krijgen, merken wij in de effectieven van de magistratuur en ook in de lijst van afwezige en niet-vervangen magistraten ook steeds meer magistraatfuncties die zijn ingevuld. Het kader is dus volledig. Er zijn echter bepaalde magistraten die wel afwezig zijn. Zij houden het kader bezet, omdat zij niet kunnen worden vervangen, hoewel zij afwezig zijn. De aantallen daarvan nemen ook toe.

Bij de zetel betreft het tot op vandaag zowat 28 en bij het parket zowat 27 afwezige doch niet vervangen magistraten.

Het gaat niet altijd om ziekte. De statistieken bevatten ook andere gevallen.

De statistieken signaleren evenwel dat er een probleem is. Wij moeten over het statuut van de magistraat absoluut een globaal debat voeren. Wij moeten absoluut ook nagaan wat de redenen en oorzaken zijn voor het steeds groeiend aantal afwezigheden bij de magistraten. De stijgende afwezigheden hebben immers hun effect op de gehele werking van justitie.

10.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Op basis van de cijfers per arrondissement of ressort zal ik al dan niet merken of er ook significante verschillen zijn per ressort. Een magistraat die een heel jaar afwezig is wegens ziekte, bijvoorbeeld kanker, kan de cijfers totaal vertekenen. We moeten dit dus met de nodige omzichtigheid benaderen.

Er zijn echter een paar dingen die ons gezamenlijk verontrusten. De evolutie van 8 411 in 2005 naar 19 706 in 2010 betekent, ruw berekend, dat het ziekteverzuim in vijf jaar tijd met 2,5 is vermenigvuldigd. Dat is een zorgwekkende evolutie die zeer moeilijk objectiveerbaar is. Ik maak een heel ruwe telling, mijnheer de minister. Ik meen dat we momenteel over ongeveer 2 460 magistraten beschikken. Met bijna 20 000 dagen afwezigheid wegens ziekte komt men aan 8 of 9 dagen ziekte per magistraat. We bekijken dat in het licht dat u zelf in uw antwoord hebt aangegeven, namelijk dat er geen registratiesysteem is en dat niet alle afwezigheden worden doorgegeven. Met andere woorden, de cijfers zijn zelfs hoger.

Registratie is hoe dan ook onontbeerlijk, al was het maar om te kunnen benchmarken. Hoe zit dat met de federale ambtenaren inzake afwezigheden, hoe zit het met de private sector en hoe zit dat bij Justitie in andere landen? Zijn er manifeste verschillen? Op basis daarvan kan men een human resources beleid voeren. Men fulmineert vaak omdat men niet onmiddellijk vervangt en dat er een korte tussenperiode zit tussen een pensionering en een vervanging.

De evolutie van het aantal werkdagen wegens afwezigheid heeft echter op zijn minst nog grotere effecten. Dat mogen we toch ook vaststellen, temeer daar ik meen dat vele afwezigheden vaak opgevangen worden door plaatsvervangende magistraten, uit de advocatuur bijvoorbeeld, die daarvoor niet alleen gebruikt maar in mijn ogen soms ook misbruikt worden.

Ik pleit dus voor een objectivering van de registratie en dat alle afwezigheden worden doorgegeven zodat we daar met een gepast voorkomings- en opvolgingsbeleid op kunnen inspelen.

Het lijkt mij evident dat het statuut daar een rol in speelt. De mogelijkheid van deeltijdse arbeid moet worden geboden, met deeltijdse ziekte, in het licht van bepaalde ziektepatronen. Daarin volg ik u. Wat dat betreft

moeten we magistraten kunnen activeren en hen waar mogelijk bij de groep houden.

10.04 Minister **Stefaan De Clerck**: Mevrouw de voorzitter, voor het verslag wens ik nog te zeggen dat de cijfers die ik geef ruwe materie zijn. Het is een signaal, maar de verschillende nuances die u in uw commentaar aanbrengt, wil ik mee tot de mijne maken. Men moet opletten met wat te verantwoorden of niet te verantwoorden is. Het feit dat het zo sterk stijgt, is een sterk signaal. Als dit per arrondissement moet geanalyseerd worden – ik heb ook de cijfers per arrondissement – moet dat wel met voorzichtigheid gebeuren. Een plotse gigantische stijging in een arrondissement kan ook te maken hebben met te verantwoorden afwezigheden die er toevallig zijn. De globale stijging is een beetje alarmerend en dat is dus een signaal dat wij verder moeten bekijken om er correct mee om te gaan. Dat wilde ik nog even herhalen, voor alle duidelijkheid. Die cijfers kunt u uiteraard ook krijgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 **Vraag van mevrouw Kristien Van Vaerenbergh aan de minister van Justitie over "de plannen inzake het onderhoud en de back-ups van JustScan" (nr. 5122)**

11 **Question de Mme Kristien Van Vaerenbergh au ministre de la Justice sur "les plans d'entretien et de sauvegarde de JustScan" (n° 5122)**

11.01 **Kristien Van Vaerenbergh** (N-VA): Mijnheer de minister, steeds weer mogen wij vernemen dat JustScan blijft groeien en dat bijgevolg steeds meer documenten, naast de papieren vorm, ook in elektronische versie bestaan. Dit heeft heel wat positieve effecten zoals, om er maar één te noemen, een betere toegang tot de dossiers. Deze inspanningen mogen niet verloren gaan, vanwaar enkele vragen over het bewaren van de elektronische bestanden en het onderhoud van de machines. Eigenlijk is dat een vraag over de stand van zaken met betrekking tot de gescande documenten.

Hoeveel documenten werden er tot op heden gescand? Hoe vaak wordt een back-up genomen van de gescande bestanden? Wordt de back-up centraal genomen of op elke rechtbank afzonderlijk? Wie is hiervoor verantwoordelijk? Welk medium gebruikt men hiervoor? Waar worden deze bewaard?

Met betrekking tot de gebruikte scanner, de Kodak i610, had ik graag het volgende geweten. Hoeveel scanners zijn er momenteel reeds in gebruik? Voorziet het onderhoudscontract in periodieke onderhoudsbeurten bij panne? Welke interventietijden zijn opgenomen in het onderhoudscontract? Met andere woorden, binnen welke tijdsspanne moet door de onderhoudsfirma een diagnose van het probleem worden gesteld? Binnen welke tijdsspanne dient het probleem te zijn opgelost? Wat is uw evaluatie van het onderhoudscontract?

In welk budget wordt voor het onderhoud jaarlijks voorzien? Groeit dit mee met het aantal scanners?

11.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Van Vaerenbergh, ik zal u een kopie geven van mijn antwoord, en ik zal uw vragen over het aantal documenten punctueel beantwoorden.

De gescande aantallen tot en met einde mei 2011 bedragen 3 124 dossiers, 6 927 kartons, 65 899 kaften en 447 630 stukken in totaal. Een dossier kan bestaan uit een of meerdere kartons. Tot zover mijn antwoord op uw eerste vraag.

Er wordt eenmaal per dag een dubbele back-up gemaakt, zowel lokaal als centraal. Dat is volgens mij noodzakelijk. Het wordt uitgevoerd door de centrale back-up. Er is een automatisch proces dat de back-up regelt. De back-up wordt opgevolgd door Tivoli Storage Manager.

Voor de lokale back-up is er een automatisch proces dat elke dag de back-up start. Het vervangen en opslaan van de tapes is een lokale verantwoordelijkheid.

De centrale back-up gebeurt op tape. Er is geen manuele manipulatie van de tapes. Alles gebeurt automatisch in de taperobot. De tapes worden ook in de robot bewaard. De taperobot bevindt zich in het datacentrum van de FOD Justitie. De lokale back-up gebeurt eveneens op tape. De tapes worden lokaal beheerd in een afgesloten ruimte.

Met betrekking tot de gebruikte scanners, het volgende. Op dit ogenblik zijn er twaalf scanners in gebruik.

De scanners zijn niet allemaal van het type Kodak i610. Er wordt in drie categorieën voorzien, afhankelijk van het volume. Er is één onderhoudsbeurt per jaar per scanner.

Bij panne voorziet het contract in een interventietijd van vier uur tijdens kantooruren van 8 u tot 16 u vanaf de melding. Als een onmiddellijke reparatie niet mogelijk is, wordt een vervangtoestel de volgende dag geleverd. Dit is contractueel vastgelegd.

De evaluatie gebeurt door de dienst Algemene Toepassing, die deel uitmaakt van de directie Toepassingen binnen de stafdienst ICT.

Ik kom dan bij het budget. Elke scanner wordt aangekocht inclusief onderhoudscontract. Dit onderhoud groeit samen met elke scanner. In de actuele configuratie van twaalf scanners bedraagt de totale prijs voor het onderhoud jaarlijks 17 365 euro, inclusief btw. De prijs van het onderhoud hangt af van het type scanner: een hoog volume kost 1 730 euro, een gemiddeld volume 1 132 euro en een laag volume 928 euro.

Ik geef u een kopie van deze technische antwoorden.

11.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het precieze antwoord. Ik zal de schriftelijke versie ervan nog eens bekijken.

Kan ik daaruit afleiden dat wij met het JustScan-project volledig op schema zitten?

11.04 Minister Stefaan De Clerck: U hebt een kwantitatieve vraag gesteld. De kwalitatieve vraag is van een andere orde.

Ik meen dat het een onmisbaar instrument is geworden bij Justitie, dat steeds meer bekend raakt in zijn diverse toepassingen. Het wordt immers verschillend toegepast. Sommigen stellen een dossier vanaf nul met JustScan samen. Anderen gebruiken het vooral om afgewerkte dossiers in te scannen en op diskette te verspreiden. Daartussen zitten er wellicht nog tussenvormen.

Dit is een voortdurende kwalitatieve evaluatie. JustScan wordt in zijn geheel positief gewaardeerd en is onmisbaar geworden op de rechtbanken. Het gebruik verschilt soms van rechtbank tot rechtbank. Wij moeten de *best practice* vinden en nagaan hoe dit verder moet evolueren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "ingebouwde tv-camera's en privacy" (nr. 5128)

12 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les caméras de télévision intégrées et le respect de la vie privée" (n° 5128)

12.01 Peter Logghe (VB): Mijnheer de minister, misschien maak ik mij zorgen om niets, maar wanneer ik via de pers verneem dat in televisietoestellen in de toekomst standaard webcams ingebouwd zullen worden, dan beginnen mijn tenen toch te krullen. De camera zou onder meer gebruikt kunnen worden om telefoongesprekken via de televisie op te nemen en voor bewegingsdetectie. De webcam zou ook gezichten kunnen detecteren.

Het gaat een gevaarlijke kant op. Er rijzen allerlei veiligheidsproblemen, want hackers zouden bijvoorbeeld op die manier permanent in de woonkamer kunnen binnendringen en meekijken. Daarnaast is er natuurlijk ook de grote problematiek van de privacy. De eigen woning was tot nu toe een bijna onaantastbare privéplaats, buiten de publieke ruimte, maar door de geautomatiseerde webcam zou dat wel eens tot het verleden kunnen behoren.

Hebt u ook geruchten opgevangen over het feit dat televisie- en andere elektronicareuzen denken aan geautomatiseerde webcams voor televisies? Wat denkt u over het veiligheidsprobleem ter zake? Heeft de overheid hierover al gecommuniceerd met de sector?

Wat de privacyproblematiek betreft, als de burgers hun laatste stukje private ruimte moeten afgeven en de publieke ruimte mogelijk de woningen van de burgers binnendringt, dan hebben wij toch een bijzonder

fundamenteel probleem? Big brother loert dan om de hoek. Dat is duidelijk. Heeft de overheid al een standpunt ingenomen? Wat is uw standpunt? Wat zijn uw eerste bedenkingen?

Als er hierover overleg werd georganiseerd, dan ben ik benieuwd naar het mogelijke resultaat ervan. Als er nog geen overleg plaatsvond, dan wordt het misschien tijd om dat eens te bekijken.

12.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Ik ben niet het best geplaatst om op uw eerste twee vragen te antwoorden. U vraagt of het klopt dat er geautomatiseerde webcams voor televisie dienen. Webcams worden in alles geïntegreerd. Ze zitten in de laptop, in de I-Pad. Dus televisie zal ook volgen. Of het dan bovenaan gemonteerd is of ingebouwd, het lijkt mij een zekere technische evolutie. Er zijn mij programma's bekend waarin zo een ingebouwde webcam wordt gebruikt uit veiligheidsoverwegingen of om in het kader van de thuiszorg gesprekken en contacten te onderhouden met mensen, waardoor men de eenzaamheid kan doorbreken en contact houden met familie, dokter of stadshuis. Dat zijn positieve toepassingen van die technologie. Het is niet aan mij om daar meer commentaar op te geven.

De Commissie ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer herinnert in haar advies 34 van 13 december 1999 dat op de verwerking van elektronische afbeeldingen en de verwerking van persoonlijke gegevens de wet van 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van toepassing is. Artikel 3, § 2, van de privacywet verduidelijkt evenwel dat de wet niet van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens die door een natuurlijke persoon in activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden worden verricht. Een webcam die bijvoorbeeld wordt gebruikt als bewegingsdetector om het licht aan of uit te doen, valt niet onder de privacy. De commissie duidt er op haar website ook op dat er geen verklaring hoeft te worden afgelegd wanneer de bewakingscamera wordt gebruikt door een natuurlijke persoon voor persoonlijke of huishoudelijke doeleinden in bijvoorbeeld een privéwoning. Elke persoon is alleszins vrij om een televisie te kopen met of zonder webcam en om die wel of niet te activeren.

Indien de webcam evenwel wordt gebruikt voor een videoconferentie en wanneer de hacker de communicatie illegaal verkrijgt, dan komt men in een heel andere, onwettelijke situatie terecht. Dan zijn er twee bepalingen van toepassing. Ten eerste, artikel 314bis van het Strafwetboek vervolgt strafrechtelijk al wie opzettelijk of onopzettelijk de intentie heeft om een inbreuk te doen door middel van om het even welk toestel – in dit geval de webcam – door kennis te nemen of kennis te doen nemen, door op te nemen, of te doen opnemen, tijdens de transmissie van communicatie of privételecommunicatie waaraan hij of zij niet deelneemt. Als men inbreekt in een telecommunicatie, is men strafbaar.

Ten tweede, artikel 124 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie stelt dat, indien men geen toestemming heeft gekregen van alle direct en indirect betrokken personen, niemand met opzet kennis mag nemen van het bestaan van informatie van alle aard die via elektronische weg is verstuurd en niet persoonlijk voor hem is bestemd, met opzet de persoon mag identificeren die bij de verzending van de informatie en de inhoud ervan betrokken is, door de onverminderde toepassing van de artikels 122 en 123 met opzet kennis mag nemen van de gegevens inzake elektronische communicatie met betrekking tot een andere persoon, de informatie, identificatie of gegevens die met of zonder opzet worden verkregen, mag wijzigen, schrappen, kenbaar maken, opslaan of er enig gebruik van mag maken.

Er is dus een wettelijke basis voor een verbod om ter zake in te grijpen.

Indien de televisie of de webcam als een informaticasysteem kan worden beschouwd, zijn mogelijks ook de artikelen 550bis en 550ter van het Strafwetboek van toepassing.

Die artikelen bestraffen de misdrijven tegen de vertrouwelijkheid, de integriteit en de beschikbaarheid van informaticasystemen en van de gegevens die door middel daarvan worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen. Dat noemt men externe en interne hacking.

Van de term informatiesysteem bestaat echter geen wettelijke definitie. In de memorie van toelichting bij de wet van 28 november 2000 inzake informaticacriminaliteit wordt verduidelijkt dat het gaat om alle systemen voor de opslag, verwerking en overdracht van data.

Hierbij wordt vooral gedacht aan computers, chipkaarten en dergelijke, maar ook aan netwerken en delen ervan, evenals aan telecommunicatiesystemen of onderdelen daarvan die een beroep doen op IT.

Gezien de brede definitie zouden de artikelen 550bis en 550ter van het Strafwetboek volgens mij ook wel van toepassing kunnen zijn.

12.03 Peter Logghe (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De vraag was oorspronkelijk niet aan u gericht, mijnheer de minister. Ik wilde de eerste twee delen van de vraag eigenlijk eerst aan de minister van Energie stellen.

U hebt vooral de juridische kwestie en de privacyproblematiek belicht. Ik neem er nota van dat volgens u de juridische regelgeving voldoende mogelijke inbreuken op privacy door middel van bijvoorbeeld webcams omvat en bestraft.

Er blijft wel nog een probleem overeind, namelijk het gebrek aan een definitie van informaticasysteem. Wij zullen de problematiek, die de nodige aandacht vraagt, in elk geval blijven opvolgen.

Ik neem er nota van dat u de mogelijke veiligheidsproblemen en inbreuken op de privacywetgeving duidelijk ziet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Raf Terwingen aan de minister van Justitie over "het budget van de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders" (nr. 4822)

13 Question de M. Raf Terwingen au ministre de la Justice sur "le budget de la Commission d'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels" (n° 4822)

13.01 Raf Terwingen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, uit de jaarverslagen van de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden blijkt – misschien eigenaardig genoeg – dat sedert 2007 jaarlijks minder schadevergoedingen zijn uitbetaald, terwijl er meer verzoekschriften zijn ingediend.

Het systeem werkt als volgt. Een slachtoffer van een opzettelijke gewelddaad die zijn schade niet kan verhalen op de dader, kan beroep doen op een soort van solidariteitsfonds. Het eigenaardige is dat er minder geld is uitbetaald en dat er toch meer verzoekschriften zijn ingediend om daartoe aanspraak te kunnen maken.

Blijkbaar is er ook niet helemaal duidelijkheid omtrent het werkingsbudget van de commissie, over welke budgetten men daar beschikt. Daarom heb ik een aantal eerder cijfermatige vragen die toch wel ook nuttig en boeiend kunnen zijn in het licht van het seksueel misbruik en alles wat daarmee te maken heeft. Ook seksuele misdrijven kunnen immers op zich aanleiding geven tot vergoedingen die door dit fonds kunnen worden uitbetaald, hetgeen toch wel niet onnuttig kan zijn voor slachtoffers van seksuele gewelddaden waar de dader onvermogen blijkt te zijn. Het is een beetje in die omstandigheden dat ik de vraag heb gesteld.

Hoe staat het voor 2010? Zijn er reeds cijfers over de uitbetaalde geldsom, gekoppeld aan het aantal verzoekschriften? Is het daar ook zo dat de geldsom vermindert en het aantal verzoekschriften stijgt, wat een beetje een tegenstrijdige evolutie zou kunnen zijn?

Hoe zit het met eventuele verzoekschriften ingediend door slachtoffers van seksueel misbruik uit een pastorale relatie? Zijn er daar gegevens bekend? Is dat genoteerd? Bestaat het in de bestanden waarover u kunt beschikken of niet? Het zou dan eventueel nuttig zijn om het in de toekomst eventueel ook te monitoren.

Hoeveel ontvangt het fonds? Het fonds ontvangt gelden vanwege alle veroordeelden door alle correctionele rechtbanken, misschien zelfs ook door de politierechtbanken, die dus een bepaalde vaste som moeten betalen die in dat fonds terechtkomt, om zo de solidariteit te krijgen met slachtoffers van eventuele gewelddaden waarvoor de dader niet kan ophoesten.

Ten slotte, wat gebeurt er met zo'n overschot in dat fonds, hoe wordt dat overgeheveld naar het volgende jaar of komt dat terug in de begroting of hoe wordt dat verwerkt? Hopelijk hebt u cijfers ter zake.

13.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Mevrouw de voorzitter, collega's, u stelt een aantal concrete vragen waarop ik u precieze cijfers kan geven. Ik geef ze u mee zodat u de evolutie kunt bekijken.

In 2010 werden opnieuw meer verzoekschriften ingediend. In 2005 werden 1 191 verzoekschriften ingediend, 3 102 in 2006, een lichte daling naar 1 197 in 2007, een stijging naar 1 237 in 2008 en 1 235 in 2009 en in 2010 komen wij aan 1 449 verzoekschriften.

Het aantal beslissingen is in 2010 gestegen ten opzichte van het vorige jaar. Er werden 1 278 beslissingen genomen, wat aantoonde dat de commissie kort op de bal blijft spelen.

De bedragen die werden uitgekeerd, schommelen meestal rond 10 miljoen euro. Die zijn nog niet noodzakelijk uitgekeerd, maar wij spreken nu over toegekende bedragen. In 2004 ging het om 10,9 miljoen euro, in 2005 om 10,16, in 2006 om 10,5, in 2007 om 12,5, in 2008 om 10,3, in 2009 om 9,4 en in 2010 om 9,9. De toegekende bedragen schommelen dus voortdurend rond 10 miljoen euro.

Er werden nog geen verzoekschriften ingediend door slachtoffers van seksueel misbruik in een pastorale relatie. Exacte cijfers met betrekking tot seksueel misbruik in andere gezagsrelaties zijn er niet. Dit wordt niet als dusdanig geregistreerd.

Uit het verslag van de werkzaamheden van de commissie tussen 2005 en 2009 wordt wel een aantal gevallen, percentage onbekend, vermeld die het slachtoffer zijn van een bloed- of aanverwante die gezag over hen heeft. Het gaat dus eerder om intrafamiliaal misbruik.

Via de FOD Financiën werd vanwege de daders 18 675 644 euro ontvangen. Ik heb daarnet al gezegd dat de commissie in 2010 9 710 962 euro heeft uitbetaald. De toekenning verschilt van jaar tot jaar.

De reserves van het fonds worden nooit overgeheveld naar een andere begrotingspost. Zij blijven wettelijk toegewezen aan het desbetreffend begrotingsfonds 12.01. Die reserves worden in dat fonds geaccumuleerd.

13.03 **Raf Terwingen** (CD&V): Mijnheer de minister, ik neem de cijfers dadelijk erbij. Het fonds bouwt blijkbaar jaar na jaar een groot overschot op. U hebt het cijfer niet vermeld, maar er zal wel een hoop geld in het fonds zitten. Ik stel vast dat in 2010 een kleine 10 miljoen is uitbetaald, terwijl er 18 miljoen is binnengekomen. Voor 2010 alleen al betekent dat dus 8 miljoen. Ik kan misschien verder nog wat schriftelijke vragen daarover stellen.

13.04 Minister **Stefaan De Clerck**: Er is inderdaad een grote reserve. Ik wil de mensen echter niet te veel op vreemde gedachten brengen. Het gaat over de slachtofferproblematiek.

13.05 **Raf Terwingen** (CD&V): Natuurlijk, maar u zegt dat wij geen meldingen hebben over pastorale relaties.

13.06 Minister **Stefaan De Clerck**: Ze zijn allemaal naar de Heilige Stoel.

13.07 **Raf Terwingen** (CD&V): Nu blijkbaar wel, maar tegelijk zegt u dat de seksuele misdrijven in globo niet bijgehouden worden. Toch kunt u zeggen dat er voor de pastorale relaties geen zijn. Het wordt dan toch op een of andere manier bijgehouden door het fonds, anders zou u die informatie niet kunnen verstrekken. Van de seksuele misdrijven hebt u geen cijfers en van seksuele misdrijven in pastorale relaties zegt u dat er geen zijn.

13.08 Minister **Stefaan De Clerck**: Men heeft geen percentage. Men kent de verhouding niet of men heeft de berekening niet gemaakt. Er zijn een aantal dossiers van seksueel misbruik, maar dat zijn de dossiers over intrafamiliale relaties. In het overzicht 2005-2009 zijn er een aantal dossiers geweest.

13.09 **Raf Terwingen** (CD&V): Slachtoffers van seksuele misdrijven moeten goed beseffen dat hier een wettelijke mogelijkheid ligt. Men kan verzoekschriften indienen. Ook wat pastorale relaties betreft, stel ik dus gewoon vast dat men in principe van het fonds kan gebruikmaken. Er is een groot jaarlijks overschot, dat in het fonds blijft. Dat is een goede zaak, want wij hoeven dat geld dan niet over te hevelen.

13.10 Minister **Stefaan De Clerck**: Men moet natuurlijk wel globaal wettelijk in aanmerking komen.

13.11 Raf Terwingen (CD&V): Ik weet dat de voorwaarden heel goed en restrictief worden bekeken, maar ik denk dat er mogelijkheden zijn. Geld is er alleszins. Dat is duidelijk. Alleen al in het jaar 2010 is er een overschot van 8 miljoen. Dat is nieuws.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Vraag van de heer Raf Terwingen aan de minister van Justitie over "de toepassing van de rechtsbijstand en het verband met de juridische tweedelijnsbijstand" (nr. 4974)

14 Question de M. Raf Terwingen au ministre de la Justice sur "l'application de l'assistance judiciaire et le lien avec l'aide juridique de deuxième ligne" (n° 4974)

14.01 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de minister, rechtsbijstand en kosteloze rechtspleging komen eigenlijk op hetzelfde neer. Volgens het ene begrip krijgt men een pro-Deoadvocaat krijgt als men niet genoeg inkomsten heeft. Volgens het andere begrip kan men gratis procederen zonder de rolrechten en zonder de bijstand van een deurwaarder te betalen als men niet genoeg inkomsten heeft. Het gaat in feite om dezelfde doelgroep, namelijk personen die over onvoldoende inkomsten beschikken om te procederen. Zij vragen het Bureau voor Juridische Bijstand om een gratis advocaat, pro Deo, die niet echt helemaal gratis is, om dan vervolgens het Bureau van Kosteloze Rechtspleging te vragen of ze een gratis procedure mogen ondernemen, zodat ze geen rolrecht of deurwaarder hoeven te betalen. Zij krijgen dan kosteloze rechtspleging toegewezen. Het zou toch logisch zijn dat wie een beroep mag doen op een pro-Deoadvocaat, ook recht heeft op kosteloze rechtspleging? De criteria zijn dezelfde, maar er zijn twee verschillende instanties, die daarover beschikken. Kosteloze rechtspleging wordt per rechtbank bekeken.

Ik vroeg het ooit voor het vredegericht in Maasmechelen en vrederechter Rakels zaliger kwam mij vragen wat het precies betekende, want in die tijd had hij het nog nooit meegemaakt dat er om kosteloze rechtspleging werd gevraagd.

Hoewel het gaat om personen die dezelfde financiële problemen hebben, is soms een divergentie tussen de toekenning van de rechtsbijstand, de pro-Deoadvocaat, en de toekenning van de kosteloze rechtspleging.

Hoeveel aanvragen tot verkrijgen van rechtsbijstand, respectievelijk kosteloze juridische tweedelijnsbijstand werden er ingediend in 2008, 2009 en 2010?

Om welke reden is er voorzien in twee afzonderlijke procedures, enerzijds tot het verkrijgen van de rechtsbijstand en anderzijds tot het verkrijgen van kosteloze juridische tweedelijnsbijstand, terwijl de toekenningsvoorwaarden dezelfde zijn?

Zijn er situaties waarin een rechtsonderhorige wel rechtsbijstand kan genieten, maar geen kosteloze rechtspleging kan krijgen? Op zichzelf zou het tegenstrijdig en onlogisch zijn.

14.02 Minister Stefaan De Clerck: Ik heb de cijfergegevens voor de rechtsbijstand opgevraagd bij het Vast Bureau van Statistiek en Werklastmeting, dat mij heeft meegedeeld dat het niet over zulke cijfers beschikt. Ik heb vervolgens de griffies van de rechtbanken aangeschreven om die informatie te verkrijgen.

Wat de cijfers van de juridische tweedelijnsbijstand betreft, kan ik meedelen dat er in heel België in het gerechtelijk jaar 2007-2008 191 748, in 2008-2009 202 620, in 2009-2010 245 177 aanstellingen van advocaten waren die geheel of gedeeltelijk door de overheid werden betaald in de tweedelijnsbijstand.

De keuze van de wetgever om in twee verschillende procedures te voorzien voor het verlenen van enerzijds juridische bijstand en anderzijds de rechtsbijstand, is vrij logisch. Het zijn twee verschillende concepten. Bij de juridische bijstand gaat het erom een rechtszoekende te laten bijstaan door een advocaat op kosteloze basis, volledig of gedeeltelijk. Bij de rechtsbijstand gaat het om een volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de kosten van een rechtspleging, hetgeen vereist dat een rechter uitspraak doet over de kosten.

Wat de bewijsstukken betreft daarentegen bepaalt een koninklijk besluit de lijst met stukken die moeten worden overlegd. Dat KB voert dus zowel artikel 508/13 van het Gerechtelijk Wetboek uit voor de juridische bijstand als artikel 676 van het Gerechtelijk Wetboek voor de rechtsbijstand. Het is ook daarom dat de beslissing van het Bureau voor Juridische Bijstand van onvoldoende inkomsten geldt als een bewijs van

onvoldoende inkomsten voor de aanvrager tot rechtsbijstand.

De toekenningsvoorwaarden voor de juridische bijstand en de rechtsbijstand zijn niet gelijk. Immers, voor de rechtsbijstand bepaalt artikel 667 van het Gerechtelijk Wetboek dat de aanspraak van de betrokkene rechtmatig moet lijken, terwijl voor de juridische bijstand de aanvraag op zich niet kennelijk ongegrond mag zijn.

Bij verzoeken om rechtsbijstand moet de rechter dus overgaan tot een toetsing van de aanspraak op rechtsbijstand, hetgeen niet het geval is bij de juridische bijstand. Daarbij komt dat rechtsbijstand soms de aanstelling vergt van een deurwaarder of een deskundige op kosten van de gemeenschap. Dat vereist dus de tussenkomst van een rechter.

Het Bureau voor Juridische Bijstand stelt enkel advocaten aan. Indien het BJB voortaan ook andere ambten zou kunnen aansturen, zou dat mogelijk een belangenconflict met zich meebrengen en zou de controle op de aanspraak op rechtsbijstand voortaan bij het BJB liggen en niet langer bij een rechter. Dat alles zou ongetwijfeld ook zijn weerslag hebben op het budget van de gerechtskosten.

Die elementen kwamen ook naar boven bij het bestuderen van het project om een zogenaamd eenheidsloket op te richten, waarbij de types aanvragen zouden worden gecentraliseerd. Een regering met volheid van bevoegdheid zal een dergelijk project opnieuw moeten bekijken vanuit budgettair oogpunt en rekening houden met de verschillende doelstellingen van rechtsbijstand en juridische bijstand. Met andere woorden, het onderwerp zal zeker nog in een debat aan bod komen, want het is een belangrijke, evoluerende materie, in verband waarmee er veel vragen en ambities rijzen.

14.03 Raf Terwingen (CD&V): Ik denk dat de minister heeft geantwoord op mijn vragen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "les suites de l'arrêt de la Cour de cassation concernant le dossier KB Lux" (n° 5131)

15 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de gevolgen van het arrest van het Hof van Cassatie inzake het KB Lux-dossier" (nr. 5131)

15.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Madame la présidente, monsieur le ministre, la Cour de cassation a rejeté, la semaine dernière, le pourvoi introduit par le parquet général et par le SPF Finances au nom de l'État belge dans le dossier KB Lux, confirmant de la sorte l'arrêt rendu le 10 décembre dernier par la cour d'appel de Bruxelles. Comme vous le savez, ce dossier m'intéresse particulièrement.

En première comme en deuxième instance, les juges ont estimé que le juge d'instruction chargé de l'enquête, M. Leys, ainsi que certains enquêteurs, avaient agi de manière déloyale en organisant une fausse perquisition au domicile de leur indicateur, puis en rédigeant des procès-verbaux antidatés.

La Cour de cassation a confirmé le jugement selon lequel les preuves récoltées de la sorte ne pouvaient effectivement pas être prises en considération par le juge du fond, s'inscrivant ainsi en contradiction avec la jurisprudence Antigone qui prévoit que le juge ne peut écarter la preuve que si l'irrégularité entache sa fiabilité. En l'occurrence, cela ne semble pas être le cas, dès lors que de nombreux prévenus ont régularisé spontanément leur situation et qu'un premier jugement avait donné raison au juge Leys. Il s'agit d'une très mauvaise nouvelle pour l'État belge et pour la lutte contre la fraude fiscale, dont il convient de tirer toutes les conclusions et mesurer les conséquences.

Monsieur le ministre, quels ont été les arguments utilisés par les avocats représentant l'État belge devant la Cour de cassation dans ce dossier pour défendre nos intérêts? N'est-il pas inquiétant que les juges de la Cour de cassation n'aient pas suivi, dans ce dossier, les principes de la jurisprudence Antigone, pour ce qui concerne la recevabilité de la preuve? Quelles sont les conséquences de ce jugement pour l'État belge, d'un point de vue judiciaire et budgétaire? À qui incombent selon vous les responsabilités de ce gâchis? Plus précisément, vous avez annoncé la mise en œuvre d'une procédure disciplinaire à l'égard du juge d'instruction chargé de l'enquête, M. Leys. Quels sont les éléments sur lesquels s'appuie cette procédure? De quelle façon doit-elle se dérouler, notamment en termes de calendrier? Sur quoi peut-elle déboucher?

15.02 Stefaan De Clerck, ministre: Madame la présidente, monsieur Gilkinet, les avocats de l'État belge ont agi au nom du ministre des Finances. (...) Ce dernier me paraît dès lors plus indiqué que moi à vous développer les arguments qu'ils ont souhaité soulever. Je puis toutefois vous dire que les moyens suivants ont été soulevés:

1° Violation du principe de l'autorité de la chose jugée, s'attachant aux décisions répressives en l'espèce à l'arrêt de non-lieu rendu le 27 juin 2007 par la Cour de cassation en cause de MM. Leys et Cambier. La motivation de l'arrêt rendu par la cour d'appel est inconciliable avec l'arrêt rendu par la Cour de cassation;

2° Violation du principe général du droit selon lequel le juge ne peut modifier d'office l'objet de sa saisine. Le fait d'avoir décidé, pour fonder l'irrecevabilité des poursuites, que des infractions ont été commises par des magistrats, alors que l'action publique dont la Cour avait à connaître n'était pas dirigée contre eux. Ces derniers n'étaient pas à la cause;

3° Violation de la foi due aux actes, estimant que l'arrêt s'appuie sur une motivation en totale contradiction avec les procès-verbaux d'audition auxquels il fait référence et donne à ces auditions une interprétation inconciliable avec leurs termes. Ces deux magistrats ont été entendus et ont toujours démenti.

4° Violation de l'obligation de répondre aux motifs soulevés par voie de conclusions par le ministère public.

Ces arguments ont été écartés.

Je n'ai pas à porter d'appréciation sur l'arrêt rendu par la Cour de cassation. Je ne peux qu'observer que dans le cas de l'appréciation du procès équitable, la Cour considère que la fiabilité de la preuve n'était, en l'espèce, plus possible.

L'arrêt du 10 décembre 2010 a déclaré irrecevables les poursuites entamées à l'égard des prévenus suspectés d'avoir "au plus haut niveau de deux organismes bancaires, organisé des mécanismes sophistiqués de fraude fiscale profitant à des contribuables fortunés ayant causé un préjudice considérable au Trésor et à la collectivité". Il qualifie l'enquête de "gravement déloyale dès son origine" et estime que "les droits de la défense des prévenus furent, de manière répétée, sérieusement et définitivement affectés en manière telle qu'ils ont été privés d'un procès équitable".

Toute la procédure a été suivie. Les conséquences de cet arrêt doivent maintenant faire l'objet d'une analyse sérieuse. Mon collègue en charge des Finances est responsable pour la partie qui le concerne, sur laquelle je n'ai pas à me prononcer. Compte tenu de la gravité de l'analyse faite par la cour d'appel de Bruxelles et compte tenu des responsabilités qui sont les miennes, en ma qualité de ministre de la Justice, j'ai adressé un courrier aux autorités judiciaires, à savoir le procureur général près la Cour de cassation et les procureurs généraux de Bruxelles, Liège et Mons afin de leur demander quelles suites ils vont réserver à l'arrêt définitif rendu par la cour d'appel de Bruxelles. Ces suites me semblent devoir être analysées tant au plan pénal qu'au plan disciplinaire. J'attends leurs réponses. Il leur revient de décider quelle analyse ils feront du jugement et des arrêts rendus.

Ensuite, il faudra respecter les procédures avec toute la prudence et les précautions requises.

15.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre de la Justice, comme vous le savez, il s'agit d'un des dossiers de fraude fiscale parmi les plus lourds qu'a connus notre pays. Je pense pouvoir affirmer que la fraude est avérée dès lors qu'elle n'a pas été remise en cause, au contraire de l'enquête. D'ailleurs, beaucoup de contribuables pris la main dans le sac ont accepté de payer les transactions proposées au cours du procès.

L'échec est considérable et pour la justice et pour le ministère des Finances dans son rôle de contrôle du paiement correct de l'impôt. La décision était pressentie par les arrêts précédents et ne constitue donc plus une véritable surprise; elle reste néanmoins une réelle déception.

C'est cette affaire qui avait conduit à la mise en place de la commission d'enquête sur la grande fraude fiscale. Elle démontre la nécessité pour notre État de se doter des moyens nécessaires à la lutte efficace contre la fraude.

Quant à la procédure à l'encontre du juge Leys, je vous sens très prudent. Je vous réinterrogerai donc pour

en connaître la conclusion. Il me semble important d'aller au bout des choses, étant entendu, comme vous l'avez rappelé, qu'un précédent arrêt de la Cour de cassation estimait, lui, que la méthode utilisée était correcte par rapport à la finalité, ce qui est l'esprit de la jurisprudence Antigone.

C'est pourquoi je m'inquiète qu'elle ne soit pas suivie ici par la Cour de cassation. Même s'il n'est pas d'usage de commenter des jugements, je me permets cette remarque.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Justitie over "de ontwikkeling van een centrale databank voor de registratie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en de professionalisering bij hun begeleiding" (nr. 5136)

- mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Justitie over "de achterstand van de dienst Voogdij in dossiers van minderjarige vluchtelingen" (nr. 5146)

16 Questions jointes de

- Mme Nahima Lanjri au ministre de la Justice sur "le développement d'une banque de données centrale pour l'enregistrement des mineurs étrangers non accompagnés et la professionnalisation de leur accompagnement" (n° 5136)

- Mme Karin Temmerman au ministre de la Justice sur "le retard pris par le service des Tutelles dans des dossiers de réfugiés mineurs" (n° 5146)

De **voorzitter**: Mevrouw Temmerman is niet aanwezig voor het stellen van haar vraag.

16.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in januari van vorig jaar werd mijn resolutie over de niet-begeleide minderjarigen goedgekeurd in de Senaat. Die resolutie kreeg veel steun, over meerderheid en oppositie heen. In die resolutie hebben wij een tiental aanbevelingen geformuleerd, waarvan een tweetal betrekking had op uw bevoegdheid, met name de databank met het vaststellen van de leeftijd en anderzijds de werking van voogden.

Met betrekking tot het eerste stelden wij in de resolutie voor dat er een centrale databank zou komen met vingerafdrukken van minderjarigen vanaf 14 jaar. Onder de leeftijd van 14 jaar kunnen de vingerafdrukken immers nog wijzigen. Dat is trouwens ook Europees bepaald. De vingerafdrukken zouden in een databank moeten belanden en bijgehouden worden, omdat men vaak jongeren opnieuw aantreft. Alzo kan men ze beter identificeren, beter begeleiden en beter volgen. De bedoeling is uitdrukkelijk niet om deze gegevens te gebruiken of misbruiken in het kader van een uitwijzing, maar precies om de jongeren beter te kunnen volgen. Op die manier zou alle informatie aan alle betrokken diensten kunnen worden doorgespeeld.

Daarnaast vonden wij het ook belangrijk een uniforme definitie te krijgen van "niet-begeleide minderjarige". Wat verstaat men daaronder? Bij twijfel moet er nu immers een leeftijdsbepaling worden gedaan en dat gebeurt thans via botskans. Ook dat valt onder uw bevoegdheid. In de resolutie werd opgenomen dat dit best op zeer korte termijn zou gebeuren, met name drie dagen. Inderdaad, zolang niet definitief is vastgesteld dat het over een minderjarige gaat, krijgt de betrokkene geen voogd.

De laatste maanden zou er naar verluidt een ernstige achterstand zijn ontstaan en in sommige gevallen zou het tot zes maanden duren vooraleer vaststaat of het over een minderjarige gaat. Als het dan effectief om een minderjarige blijkt te gaan, is er heel wat kostbare tijd verloren. En gaat het om een meerderjarige, dan is er ook kostbare tijd verloren, want dan had men betrokkene bijvoorbeeld al het land kunnen uitzetten.

In verband met de eerste aanbeveling, in welke mate werden er al concrete stappen gezet om de verschillende diensten te sensibiliseren?

Is er ondertussen al gewerkt aan een uniforme definitie van niet-begeleide minderjarigen?

Welke is de huidige termijn van de leeftijdsbepaling? Naar verluidt is er een grote achterstand ter zake. Een paar weken geleden heb ik die vraag nog gesteld aan staatssecretaris Courard die mij meldde dat er op 2 mei tweehonderdveertig minderjarigen zonder opvang zaten en zelfs niet in een hotel terecht konden. Waarschijnlijk zijn er bij die groep een aantal van wie de leeftijd moet worden bepaald. Kunt u mij zeggen hoeveel jongeren er thans wachten op een leeftijdsbepaling? Hoe lang duurt het om een leeftijdsbepaling af

te ronden? Welke initiatieven neemt u om die termijn in te korten?

Welke initiatieven hebt u genomen voor de oprichting van een databank? Reeds vorig jaar, toen de resolutie werd goedgekeurd, was er bij uw diensten al sprake van een dergelijke databank; er werd aan gewerkt. Hier en daar werden er zelfs al vingerafdrukken genomen. Is die databank momenteel operationeel? Zo nee, wanneer zal die dan operationeel zijn? Worden er ook al vingerafdrukken genomen, of is dat nog niet definitief geregeld? Moet daar nog iets voor gebeuren, eventueel op wetgevend vlak?

Een tweede punt waar ik in de resolutie aandacht voor vroeg, was de werking van de voogden. Er zijn zowel professionele als vrijwillige voogden. Vanuit heel de sector werd aangedrongen op een globaal werkingskader voor de voogden, waarbij wordt bepaald welke opleiding zij moeten krijgen en welke deontologische code, hoe de supervisie en de evaluatie door de Dienst Voogdij moet verlopen, enzovoort.

Er bestaat wel een en ander, maar heel vaak krijgt men te horen dat bijvoorbeeld de supervisie of de evaluatie door de Dienst Voogdij niet goed verlopen. Er zou ook een betere taakverdeling moeten komen tussen de verschillende betrokken partners, namelijk de dienst, de voogd, de consulent van het comité bijzondere jeugdzorg en de advocaat. De rol van de advocaat en van de voogd moeten ook afgebakend worden.

In onze resolutie hebben wij gepleit voor een verdere professionalisering van de voogden, wat niet betekent dat er geen vrijwillige voogden meer kunnen zijn, maar ook een vrijwillige voogd kan de nodige vorming krijgen, zodat hij zijn werk naar behoren uitvoert.

Voorts werd in de resolutie ook voorgesteld om na te gaan of er geen multidisciplinair team kan worden opgericht waar de dossiers van de niet-begeleide minderjarigen aan bod komen.

Ten slotte, de vorming is ook belangrijk voor voogden.

Mijnheer de minister, welke stappen werden er al gezet inzake de ontwikkeling van een globaal werkingskader voor de voogden?

Ten tweede, is er een onderzoek ingesteld naar de wenselijkheid van een multidisciplinair team aangaande de dossiers van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, of zijn er al aanzetten geweest om tot zo'n multidisciplinair team te komen? Wat is het resultaat daarvan?

Dat zijn een heleboel vragen. Ik weet dat u als minister in lopende zaken een aantal dingen kunt uitwerken en een aantal andere dan weer niet, maar in dit dossier was een en ander al opgestart nog voordat de regering was ontbonden.

De **voorzitter**: Dat is een zeer lange vraag.

16.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Collega, wij proberen die problematiek op te volgen, maar er zijn limieten. Artikel 5 van de wet op de voogdij van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen omvat een duidelijke definitie van de niet-begeleide minderjarige vreemdeling, die van toepassing is op alle diensten en organisaties.

In 2010 heeft de Dienst Voogdij 392 beslissingen genomen in de bepaling van de leeftijd. De gemiddelde duur bedroeg 36 kalenderdagen. 55 % van de dossiers kon binnen een maand afgesloten worden. Ik wil erop wijzen dat een maand de gebruikelijke termijn is en algemeen wordt aanvaard, bijvoorbeeld in de reglementering van de oriëntatie- en observatiecentra.

Enkel de zogenaamde grensdossiers die betrekking hebben op jongeren in gesloten centra worden onderworpen aan een termijn van drie dagen, die eenmaal verlengbaar is. Die termijn toepassen op alle andere jongeren zou ertoe leiden dat er geen rekening meer kan worden gehouden met eventuele documenten die de identificatie kunnen ondersteunen.

In juni 2011 zijn er nog 325 lopende dossiers waarin de leeftijdsbepaling aan de orde is. Er moeten daarvoor 310 medische tests plaatsvinden. Tot nu toe werden in 2011 al 208 dergelijke tests verricht. De huidige achterstand is te wijten aan een uitzonderlijke toevloed van minderjarigen in 2011. De regering heeft op de Ministerraad van 15 april 2011 beslist om extra middelen vrij te maken voor vier aanwervingen bij de Dienst

Voogdij, onder meer om die achterstand weg te werken. Die aanwervingsprocedure is nu lopende en moet op zeer korte termijn leiden tot een versterking van de dienst.

Een bijkomende maatregel die inmiddels getroffen werd om meer identificaties te kunnen doen, bestaat erin dat vanaf 18 juni van dit jaar een samenwerking zal plaatsvinden met het universitair ziekenhuis Antwerpen, zodat het aantal medische tests gevoelig verhoogd kan worden. De huidige spreiding van minderjarigen over hotels en andere centra bemoeilijkt de logistieke operatie aanzienlijk. In dat verband kan ik nog meedelen dat er deze week een overleg gepland is met de asielinstanties, om een en ander beter op elkaar af te stemmen. Die diensten kregen op de Ministerraad van 15 april 2011 trouwens significant meer middelen toegewezen om hun werking te optimaliseren.

Wat betreft eventuele sensibiliseringsacties en de oprichting van een centrale databank heeft de Dienst Voogdij sinds mei 2004 alle signalisaties van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen geregistreerd waardoor zij beschikt over een gegevensbank met ongeveer 15 000 dossiers. Er wordt momenteel onderzocht in welke mate andere diensten toegang kunnen krijgen tot deze databank. Het juridische kader hiervoor is op dit moment in voorbereiding en het advies van de Privacycommissie is nodig.

16.03 Nahima Lanjri (CD&V): Bevat die databank momenteel vingerafdrukken?

16.04 Minister Stefaan De Clerck: Ik dacht van wel. Dat moet ik nakijken. Ik weet niet of het voor alle vijftienduizend geldt. Ik heb het recent bij de politie bekeken. Wetende dat het op dezelfde technologisch hoogstaande manier bij Vreemdelingenzaken is ingevoerd denk ik dat het ook daar van toepassing is. Ik kijk het voor alle zekerheid na.

Wat betreft de vraag over een globaal werkingskader voor de voogden heeft de Voogdijdienst een project uitgewerkt dat de oprichting van een pilootgroep beoogt die belast zou worden met de algemene richtlijn ten aanzien van de voogden in samenwerking met de academische wereld. Dit pilootproject staat momenteel on hold omwille van het delicate punt dat de achterstand op gebied van de leeftijdsidentificatie is. De oprichting van een multidisciplinair team is niet verder uitgewerkt. Wij gaan ervan uit dat een regering met volle bevoegdheid dat zal moeten aanpakken.

U zult informatie gekregen hebben van de collega's over de verschillende onderdelen van 15 april. Wij hopen in elk geval met die vier aanwervingen en met die academische bijkomende mogelijkheden in Antwerpen dat die achterstand zo snel mogelijk wordt ingehaald en dat wij op dat vlak de hele problematiek van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen beter kunnen ondersteunen.

16.05 Nahima Lanjri (CD&V): Het is inderdaad belangrijk om verder uit te zoeken of het met of zonder vingerafdrukken is. Net omdat het zonder vingerafdrukken was, hebben wij dat element vorig jaar in de resolutie opgenomen. Ik weet dat er sprake was om het in te voeren.

Is het ingevoerd? Is er wettelijk nog iets nodig zodat ik desgevallend een wetgevend initiatief kan nemen?

U heeft wel het aantal dagen vernoemd, gemiddeld 36 dagen in 2010. Klopt het dat de achterstand momenteel veel langer is? Hoelang wachten die mensen al? Is het drie of zes maanden? Handelt men in 2011 de dossiers nu nog altijd gemiddeld binnen de maand af?

16.06 Minister Stefaan De Clerck: Ik heb u die cijfers gegeven: 325 dossiers zijn nog lopende.

16.07 Nahima Lanjri (CD&V): De vraag is dan hoelang die al aan het wachten zijn?

16.08 Minister Stefaan De Clerck: In 2011 waren er al 208 dossiers. Dat zal toch wel een paar maanden zijn. Dat zal ongeveer 100 per drie maanden zijn, 30 per maand.

16.09 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, ik ben blij dat er vier mensen bijkomend zijn aangeworven, maar ik dring toch aan dat hiervan werk wordt gemaakt. Het duurt nu gemiddeld maanden. Vorig jaar was dat gemiddeld iets langer dan een maand. Nu duurt dat vele maanden.

Dat is een probleem voor de jongeren op het terrein, want zij kunnen niet verder worden geholpen. Zij krijgen ondertussen geen voogd. Er gaat heel veel kostbare tijd verloren. Ik wil er echt op aandringen om hiervan werk te maken, mijnheer de minister.

16.10 Minister **Stefaan De Clerck**: Dat is ook de reden van de beslissing van 15 april en ook voor de beslissing van bijkomende academische capaciteit in Antwerpen. Dat start op 18 juni.

16.11 **Nahima Lanjri** (CD&V): Dan hoop ik dat wij vanaf 18 juni snel vooruit kunnen gaan.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

17 **Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Justitie over "de hervorming van de Moslimexecutieve" (nr. 5137)**

17 **Question de Mme Nahima Lanjri au ministre de la Justice sur "la réforme de l'Exécutif des musulmans" (n° 5137)**

17.01 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb recent, met name in maart 2011, al een vraag gesteld over de hervorming van de moslimexecutieve. Zoals u weet, is de werking van de moslimexecutieve via een koninklijk besluit van 27 maart geschorst. De schorsing loopt al een hele tijd. Ik heb het jaartal niet in mijn vraag gezet, maar de schorsing werd ondertussen al een paar jaar geleden ingezet. De representativiteit binnen de moslimexecutieve was immers problematisch geworden.

Sindsdien hebt u het mandaat in afwachting van de vernieuwing van de structuren telkens met zes maanden moeten verlengen. Wij hebben de val van de regering gekregen, die de zaak geen goed heeft gedaan.

Op 31 maart 2011 had u evenwel een ontmoeting met de moslimexecutieve over de bedoelde hervorming.

De leden van de executieve hebben plannen voorgelegd of voorstellen gedaan. Er was een meerderheidsvoorstel, dat door een grote groep, vooral de Marokkaans-Turkse groep werd gedragen. Er was ook een minderheidsvoorstel, dat door anderen naar voren werd geschoven.

Omdat het draagvlak niet groot genoeg was, hebt u vervolgens beslist de verlenging en de middelen van de executieve te beperken. U hebt gevraagd voort te zoeken naar een breder gedragen voorstel.

Mijn vragen zijn de volgende.

Wat is de stand van zaken?

Hoe is het gesprek op 31 mei 2011 verlopen? Wat waren de voornaamste knelpunten? Welke voorstellen liggen nu klaar?

In welke mate hebt u de middelen beperkt? Wat kan de executieve wel nog en niet meer doen?

Hoe meent u de situatie te kunnen deblokkeren? Ik weet dat het een delicate kwestie is, wegens de scheiding tussen Kerk en Staat. Derhalve is uw rol misschien beperkt. Hoe meent u niettemin een steentje te kunnen bijdragen?

Hoeveel tijd krijgt de executieve nog om met een voorstel voor de dag te komen dat én breed gedragen is én aan een fundamenteel principe beantwoordt, namelijk dat de executieve representatief moet zijn voor een grote groep van de Belgische moslimgemeenschap? In het andere geval riskeren wij immers dat de executieve opnieuw zou worden geschorst.

17.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Mevrouw de voorzitter, ik heb vroeger ook reeds vragen beantwoord op dat punt. Op 31 maart heb ik inderdaad opnieuw vastgesteld dat de moslimexecutieve er niet in geslaagd was om de opdracht die door zijn leden was opgedragen, namelijk een breed gedragen voorstel tot hernieuwing indienen, af te werken. Dat was dus niet mogelijk. Wij hebben dit opnieuw vastgesteld.

Er was dus een plan, het meerderheidsplan genaamd, dat mij werd overhandigd door de voorzitter. Dat was ondertekend door 11 van de 16 leden van de moslimexecutieve. Daarnaast kreeg ik het alternatieve plan, het minderheidsplan voorgelegd, ondertekend door 4 leden. 1 lid onthield zich dus, deze persoon verklaarde wel bezwaren te hebben tegen het meerderheidsplan zoals neergelegd door de voorzitter.

Volgens het meerderheidsverslag wil men een structuur opbouwen vertrekkende vanuit de lokale islamitische gemeenschap gevormd rond de moskee. Iedere lokale gemeenschap zou een verkozen of afgevaardigde vertegenwoordiger sturen naar de algemene vergadering, dan zijn er 292 leden.

De algemene raad vaardigt dan 51 personen af om in een algemene vergadering te zetelen. Elk gewest stuurt een aantal vertegenwoordigers dat proportioneel is met de volgens hem vooropgestelde aanwezige moslimbevolking op zijn grondgebied. Aan die 51 leden worden 6 gecoöpteerde leden toegevoegd.

In een derde en laatste fase vaardigt die algemene vergadering 15 personen af om in het executief te zetelen, waaraan nog 2 gecoöpteerden kunnen worden toegevoegd.

De coöptaties moeten dienen om personen die vanwege hun specifieke kennis een nuttige bijdragen kunnen leveren te betrekken bij de organisatie.

In het minderheidsplan daarentegen wil men gewoon opnieuw werken met algemene verkiezingen.

Naast de vaststelling dat er geen consensus werd bereikt, diende eveneens te worden vastgesteld dat geen enkel van beide plannen voldoende was uitgewerkt om in de praktijk omgezet te worden. Er waren en zijn nog problemen met beide plannen en men kan dus niet zeggen wat er uitgevoerd zal worden.

Gelet op het moeilijke parcours dat sedert de erkenning van de islam in 1974 is afgelegd, acht ik het absoluut noodzakelijk dat het hernieuwingplan in consensus wordt voorgelegd om tot een stabiel representatief orgaan te komen, zoniet liggen hierin reeds de kiemen voor een volgend debacle, hetgeen wij allemaal moeten proberen te vermijden. Om deze reden heb ik op 31 maart beslist om het mandaat van de leden niet te verlengen en hen op te dragen om de continuïteit te waarborgen, met andere woorden lopende zaken te installeren voor de executieve.

Samen met de moslimexecutieve hebben we besproken wat dat betekent, de continuïteit verzekeren. Voor alle duidelijkheid heb ik een KB voorbereid dat een beperkt aantal leden zal mandateren om de lopende zaken te behartigen. Hiervoor zou ook in een aangepaste, beperkte subsidie worden voorzien. Concreet mogen er per 1 april geen nieuwe initiatieven door de moslimexecutieve worden ontwikkeld. Zo kunnen er geen nieuwe aanvragen tot erkenning van een lokale islamitische eredienst worden ingediend. Wel worden de verwezenlijkingen uit het verleden veiliggesteld, bijvoorbeeld wat het islamonderricht betreft en worden de voordracht van imams op erkende plaatsen verder verzekerd.

Op 18 mei hebben we evenwel een doorbraak kunnen verwezenlijken. Vanuit de beide hoeken is er bereidheid getoond om desgevallend – die bespreking is nu lopend – onder begeleiding van een derde, neutrale persoon de dialoog te hernemen. Om deze ontwikkelingen niet in gevaar te brengen wil ik hier nog niet te veel in detail treden. Alleen wil ik eraan toevoegen dat iemand gecontacteerd wordt om een dergelijke opdracht te vervullen. Ik wil er geen deadline op plakken, ik meen niet dat dit effectief zou zijn.

Ik zal nu proberen met de executieve een realistische maar strakke timing af te spreken. Ik heb dus akte genomen van het signaal dat van hen is uitgegaan, van beide kanten, dat ze met bemiddeling opnieuw willen proberen tot een gemeenschappelijk voorstel te komen. Ik meen dat ik dit alle kansen moet geven. Bemiddeling is iets wat wij te allen tijde hoog in het vaandel voeren. Ik wil dat hier dus alle kansen geven.

17.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, ik zie heel veel parallellen met de regering van lopende zaken. Ook de executieve is in lopende zaken. Ik hoop in elk geval dat het bij de bemiddelaar kan blijven die nu zal worden aangesteld en dat we niet van de ene bemiddelaar, formateur of preformateur naar de andere gaan.

Hopelijk slagen ze erin om zelfs nog voor de regering of zeker op zeer korte tijd tot een nieuwe structuur te komen. Dit kan niet blijven aanslepen wat dit zou serieuze gevolgen hebben voor de lokale gemeenschappen. Een kleine moskee die perfect werkt en perfect geïntegreerd is in de lokale gemeenschap zou met andere woorden niet erkend kunnen worden door het feit dat men op hoger echelon, zijnde de executieve, geen akkoord bereikt.

Toch meen ik dat wij hun niet veel lessen te geven hebben wat onderhandelen betreft want helaas slagen we daar zelf ook niet goed in.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

18 Question de M. Olivier Henry au ministre de la Justice sur "la valeur juridique des documents numériques" (n° 4873)

18 Vraag van de heer Olivier Henry aan de minister van Justitie over "de rechtsgeldigheid van digitale documenten" (nr. 4873)

18.01 **Olivier Henry** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, je reviens vers vous suite à la réponse que vous aviez apportée à ma précédente question concernant la dématérialisation des contrats.

Par ailleurs, vous m'aviez remis certains documents; je les ai lus. Malheureusement, je n'ai pas trouvé satisfaction sur un aspect de la question posée. Je vous résume les faits.

Certaines entreprises ont recours à la numérisation de leurs documents pour faciliter leur archivage. L'archivage numérique permet non seulement un gain de temps considérable par rapport à la version traditionnelle, mais il permet en outre de limiter la perte des documents, sans compter les économies d'encre et de papier.

Or il arrive que des entreprises se fassent poursuivre en justice par des clients qui contestent des contrats. Parfois, lors d'enquêtes pénales, il semblerait que les procureurs du Roi et juges d'instruction obligent à fournir la preuve des contrats en version papier, avec tous les problèmes que cela peut comporter, dont la difficulté de les retrouver dans les nombreuses caisses d'archives.

Monsieur le ministre, mes questions seront plus précises que précédemment.

Avez-vous connaissance du recours à de telles pratiques, à savoir l'immanquable demande du contrat papier comme preuve lors d'enquêtes diligentées par un procureur du Roi ou un juge d'instruction? Si oui, le demande-t-il pour des raisons pratiques? La constitution d'un dossier électronique est peut-être moins évidente pour des raisons légales et/ou procédurales.

Concrètement, en cas de litige au niveau pénal, la force probante d'un document numérique est-elle équivalente à celle du document original? Ces entreprises peuvent-elles dès lors se passer des documents originaux? Si l'entreprise ne possède que des copies numériques de documents, pourrait-elle se voir pénaliser lors d'un procès pénal?

18.02 **Stefaan De Clerck**, ministre: Madame la présidente, cher collègue, je vois que la fois précédente, vous aviez posé la même question, à laquelle je vous avais répondu pour le contexte global et vous avais remis des documents.

Je vous indiquerai simplement que vous évoquez les preuves en matière pénale et en matière civile. Cette matière est hyper compliquée et il est très difficile d'y répondre. Vous revenez à présent sur des problèmes pratiques. Je n'ai pas connaissance de problèmes tels que vous les signalez.

Ou bien vous devez vous montrer plus précis sur des problèmes que vous avez entendus ou connus, ou sur des interventions, ou sur certaines personnes qui ont rencontré de tels problèmes suite à des documents qu'elles n'ont pas pu fournir ou des documents qui n'existaient pas. Je voudrais vous demander d'être plus précis dans votre question.

Globalement, je ne connais pas de tels problèmes. La force probante de documents sur support papier ou électroniques s'applique à tout le monde: aux citoyens comme aux entreprises, ainsi qu'aux parquets et aux juges d'instruction. La totalité des partenaires ou des acteurs en justice est confrontée à ces demandes.

Il est, en effet, toujours possible de produire une copie d'un document électronique original. Si nécessaire, les copies peuvent être déclarées conformes. Un contrôle peut être effectué en cas de contestation et une enquête peut être menée afin de savoir si le document dont question a été falsifié ou s'il n'est pas authentique. Les problèmes peuvent être multiples. Il faudrait que vous soyez plus précis si vous voulez que je puisse vous répondre concernant le cas concret que vous avez évoqué et pour lequel des problèmes se sont manifestement posés. Pour l'heure, je me perds parmi les problèmes liés aux preuves, aux documents sur support papier et électroniques, en matière pénale et en matière civile. Je vous demande d'être plus

précis dans votre question afin que je puisse vous répondre très précisément. J'attends donc votre troisième question!

18.03 Olivier Henry (PS): Monsieur le ministre, je pensais avoir été précis; j'en suis même persuadé. Mais je ne souhaite pas ici évoquer un cas particulier.

Cela dit, si je vous comprends bien, la force d'un document qu'il soit numérisé ou sur support papier est identique.

18.04 Stefaan De Clerck, ministre: Oui.

18.05 Olivier Henry (PS): Je vais donc considérer cette réponse comme étant la vôtre.

D'après les informations dont je dispose, en France et en Suisse, la réglementation précise que les deux types de documents ont la même valeur. Je voudrais qu'il en soit de même en Belgique pour qu'une société qui a numérisé un contrat sans en garder une trace écrite se fasse ou ne se fasse pas poursuivre et ce, en fonction de la législation.

Mais je ne souhaite pas donner de cas précis car j'estime que cela ne relève pas de ma mission.

18.06 Stefaan De Clerck, ministre: Il n'est donc pas question d'un problème concret?

18.07 Olivier Henry (PS): Si, il s'agit d'un problème rencontré par une société, mais je ne désire pas en dire plus.

18.08 Stefaan De Clerck, ministre: Cela ne doit pas vous empêcher de me le soumettre personnellement.

18.09 Olivier Henry (PS): Dans ce cas, je reviendrai vers vous en dehors du contexte des questions parlementaires car j'estime que nos questions doivent rester d'ordre global et général.

18.10 Stefaan De Clerck, ministre: Je suis à votre disposition.

18.11 Olivier Henry (PS): Je vous remercie, monsieur le ministre.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Iedereen die zijn vraag wilde stellen, heeft ze kunnen stellen, de rest van de vragen is uitgesteld of vervallen volgens het Kamerreglement. Twee vragen vallen daaronder.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.04 uur.

La réunion publique de commission est levée à 17.04 heures.